ኤሪትርያ ሐዳስ

19ይት ሰነት ዕልብ 28 | አርቡዕ 15 ጁላይ 2026 | ዐውል 2,00 ነቅፈ

ሳው፡ አንፋር 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን ልትደሐሮ

ዲብ ሳው፡ እግል መደት ሰነት ናይ 12 ፈስል ድሩስ አካዳምየት ክምሰልሁመ ዋጅብ ተእሂላት ዐስከርየት ወስትያሰት ነስአ ለጸንሐው አንፋር 38ይት-ደውረት ክድመት ወጠን፡ ዮም 11 ጁላይ ትደሐረው።

ዲብለ ርኢስ ኢሰይያስ አፍወርቂ፡ ክምሰልሁመ ውዚራእ ለብእቶም ውቁላም ሰብ-መዝ ወጀብሀት፡ መደርቢን ወዐዙመት ለገብአት እግሎም ለሐድረው ዲበ ዓደት፡ ቃይድ መርከዝ ተእሂል ክድመት ወጠን ኮሎኔል ደበሳይ ግዴ ዲበ ቀደመዩ ተቅሪር፡ አንፋር 38ይት-ደውረት ምን ስስ አቃሊም ወሴዕ ቆምያት ለመጽአው ክምቶም እንዴ ሸርሐ፡ ምን ወሬሕ ኦጎስት ሰነት 2025 አስክ ወሬሕ ማርስ ሰነት 2026 ናይ 12 ፈስል ድሩስ አካዳምየት፡ ምን አፕሪል ሰነት 2026 አስክ አምዕል መድሐራት ህዬ ዋጅብ ተድሪብ ዐስከሪየት እብ በቃዐት ክም አትመመው ሸርሐ።

ዓም ፍገሪት ተእሂል 38ይት-ደውረት 72.3 ምእታይት ክምቱ ለሐበረ ኮሎኔል ደበሳይ፡ ደረሰ ራክባሙ ለህለው ዓዳት ሸቅል ወአደብ እግል ልሐፍዞ ዲቡ ወልጠዉሩ፡ ዋጅብ መታበዐት ወአትናያት እግል ኢልትፈንቴ ምኖም ሐቀለ ትፋኑ፡ እግል ኩሎም አንፋር መዐስከር ሳወ ውሰብ ሸርከት-ሸቅል ሐምዴ ቀደመ።

ርኢስ ኢሰይያስ አፍወርቂ ዲበ አስመዐየ ከሊመት፡ ፈድለ ገብአ ሳፌ ወራታት- እግል ለትደሐረው፡ ዋልዴን መስኡሊን ደረሰ ወመደርሲን "አሰናይ እትለ አብጽሔኩም" ሐቀለ ቤለ፡ መትድሕረት ፍገሪት እምተሐናት እበ ኢከሰሰ፡ ሄራር አካዳምየት እብ ንየት-ውቅል እግል ልግባእ ሰበት ቡ፡ አውለውያቶም ወተርኪዞም ዕልም ወሰኮት ወናይ አፍረዮት ፈህሞም ዓበዮት እግል ልግባእ ክም ወጅብ አፍሀመ።

ርኢስ ኢሰይያስ ህግያሁ እብ አተላላይ፡ መትድሕረት - ለነስእወ ምስዳር ናይ ለመጽእ ዐቦት ዲብ አርወሐቶም፡ ክምሰልሁመ ዲብ መስኩበት ወረህየት መጅትምዖም ወወጠኖም ለበ ዶር ውቅል ፍሂም፡ ክብድት መስኡልየት ደሚር ለተአረፌዕ ክምተ እንዴ ሸርሐ፡ ዓይለት፡ አቃርብ ወውዛረት ተዕሊም እብ ፍንቱይ ዲብ ሄራር አካዳምየት ዋጅብ መታብዐት ወሰዳይት እግል ሊደው አትፋቀደ። እብ ብሎካት ለቄመው መትድሕረት፡ እብ ማርሺን ባንድ ወናይ ሕሽመት ሰላም ለነስአዉ ድሩስ ለለአርኤ፡ እብ ለትፈናተ አሽካል ለትነዘመ አሴራር ዐስከርየት ቀደመው።

ለእብ ዕፌ ፈን ናይር ለዐለ በርናምጅ መድሐራት፡ ዲብ አሴራር፡ በቃዐት ገሮብ፡ ወብዕድ ለትፈናተ ወራታት ዐስከርየት ፍድብ ለአርአው ቀያደት፡ ሙደርቢን፡ ውሕዳት ወደረሰ ጃኢዛት ተሀየበ።

ዲብ ደንንበ መትድሕረት፡ እማነት ሹሀደ ዲብ ፍዕል እግል ለአውዕሎ ቀሰም ከረው።

ስእሊ-ኣብርሃም በየነ

ልእከት ሐዘን፡

ርኢስ ኢሰይያስ አፍወርቂ፡ እብ ወፋት አሚር ቀጠር ለዐለ ሼኽ ሐመድ ቢን ኸሊፈ አልሳኒ ልእከት ሐዘን ነድአ።

እትለ አሚር ቀጠር ሼኽ ተሚም ቢን ሐመድ ቢን ኸሊፈ አልሳኒ ለነድአየ ልእከት፡ ለትሰመዐዩ ሐዘን ለሸርሐ ርኢስ ኢሰይያስ፡ እግል ዓይለት አሚር ወሸዐብ ቀጠር "ኤማን ወሰብር ለሀበኩም" ቤለ።

ርኢስ ኢሰይያስ እት ልእከቱ፡ መርሑም ሼኽ ሐመድ ቢን ኸሊፈ አልሳኒ፡ ዐላቀት ሕውትነት ኤረትርየ ወቀጠር እግል ትተረድ ለአግደዩ ዶር እት ሸርሐ፡ እት ሙስተቅበል ስን ክልኢቱ ገባይል ዝያድ እግል ልትደቀብ ለቡተ ሰእየት ሸርሐ።

ከበር እስትሽሃድ፡

ነፈር ዉዛረት ድፋዕ ቀያደት ጄሽ ሸዕቢ- ገዲም ሙናድል ኮሎኔል መእከሌ ወልዴስላሴ አርአየ (ሼባ)፡ እት ዮም 12 ጁላይ እት 74ይት ሰነቱ እብ ሕማም አስተሽሀደ።

እት ሰነት 1974 እት ቀዋት ሸዕብየ ተሕሪር ኤረትርየ ለተሓበረ ሙናድል መእከሌ፡ እት መደት ንዳል ተሕሪር- እት ቀስም ተድሪብ ወጄሽ ቀታል አስክ እብ ደረጀት ቃእድ ከቲበት፡ ሐቆ ሕርየት ህዬ እት መሕከመት ዐስከርየት፡ ክምሰልሁመ እት ጄሽ ቀታል እብ ደረጀት ቃእድ ብርጌድ፡ ቃእድ ሀይአት ክፈል ዴሽ ወቃእድ ክፈል ዴሽ፡ ምን ወርሕ ጁን 2019 አስክ አምዕል እስትሽሃዱ ህዬ፡ እት ቀያደት ጄሽ ሸዕቢ እንዴ ትረተበ፡ እግል ወጠኑ ወሸዐቡ እብ መትሰባል ለከድመ መሐርባይ ቱ።

ሸሂድ ኮሎኔል መእከሌ ወልዴስላሴ በዐል ፈረዕ ወአብ 6 ዉ'ላድ ቱ።

ዓደት ቀብሩ ህዬ፡ ዮም 14 ጁላይ አድህር እት መቃብር መሐርበት አስመረ ገብአት።

ዉዛረት ድፋዕ ቀያደት ጄሽ ሸዕቢ፡ እብ እስትሽሃድ ኮሎኔል መእከሌ ወልዴስላሴ አርአየ (ሼባ) ለትሰመዐየ ሐዘን እት ትሸርሐ፡ እግል ዓይለቱ ወናይ ንዳል መልህያሙ ኤማን ወሰብር ለሀበኩም ትብል።

ሳዋ፡ ፍገሪት ወጠንያይ እምተሓን 2ይት ደረጀት (ማትሪክ) ትሸረሐ

ፍገሪት ወጠንያይ እምተሓን 2ይት ደረጀት (ማትሪክ) ሰነት ድራሰት 2025/2026፡ እት ዮም 12 ጁላይ ረስሚ ትሸረሐ።

እት ወጠንያይ መዕህድ ብሑስ ወተዕሊም ዉቁል ሙዲረት መርከዝ እምተሓን ዶክቶረት ብስራት ገብሩ እግል ኤሪነ እት ሀበተ ሐብሬ፡ እምተሓን ምን ወደው 21,561 ደረሳይ ለ 4,831 በህለት 22.4 ምእታይት እግል ዲግሪ ወዲፕሎመ ክም ነጅሐው፡ እብ ጅንስ ልትርኤ እት ሀለ ህዬ፡ ቅሩብ ሕድ ክምቱ ሸርሐት።

ለነጅሐው ደረሰ፡ ወጠንያይ መዕህድ ብሑስ ወተዕሊም ዉቁል እብ አሳስለ አፍገረዩ መምርሕ፡ እት ኸስሶም ኩልያት ክም ገይሶ እት ትሸርሕ፡ ናይ ኩልየት ድራሰት ምን ናይ ካልኣይት ደረጀት ሰበት ልትፈንቴ፡ እብ ዋጅብ እግል ልትዳለው ወጅህድ ትሩድ እግል ሊደው ትፋኔት።

ዶክቶረት ብስራት እንዴ አትሌት፡ እትሊ እምተሓን ለኢተዐውተው እብ ድግማን ለቦምቱ በኽት እምተሓን ክሱት ሰበት ቱ፡ ሰእየት እንዴ ኢብትኮ እግል ልሕፈዞ አትፋቀደት።

ወጠንያይ እምተሓን ካልኣይት ደረጀት በህለት ማትሪክ ናይ ሰነት ድራሰት 2025/2026፡ ምን ዮም 16 አስክ 22 ማርስ እት ቀበት ዐድ፡ ክምሰልሁመ እት ጀደ፡ ርያድ ወድዋራት- ስዑድየ እብ ዓመት፡ እት 17 መርከዝ ቱ ለተሀየበ።

ምነ መምትሕነት ለ 89.3 ምእታይት እብ ርቱብ ደርሶ ለዐለው፡ 10.7 ሚእታዊት ህዬ እብ ድግማን ለአምተሐነው እት ገበኡ፡ ዝያድ 48 ምእታይት አዋልድ ተን።

እት ሰነት ድራሰት 2024/2025 ምነ እምተሓን ወደው፡ 24,092 ደረሳይ፡ ቀያስ ነጃሕ 19.8 ምእታይት ክም ዐለ፡ ወሳእቀ ወጠንያይ መዕህድ ብሑስ ወተዕሊም ዉቁል ወድሐ።

ስእሊ-ሙሴ ኪዳነ

መህረጃን ኤረትርየ፡ ምን ዮም 18 ጁላይ ዲብ አስመረ - 'ሐረት ኤክስፖ' እግል ልግባእቱ

ናይ ሖል መህረጃን ኤረትርየ ሰነት 2026፡ ምን ዮም 18 ጁላይ ዲብ አስመረ - 'ሐረት ኤክስፖ' እግል ልግባእ ክምቱ ወመዳሊቱ ክም ተ'መ፡ ወጠንያይት ልጅነት ዐያድ ሸርሐት።

እሊ እግል መደት ሴዕ-አምዕል ለገብእ ናይ ሖል ወጠንያይ መህረጃን፡ ዕፌ ዓዳት ወናይ እሊ ዘበን ጎነ፡ ሙሲቀት፡ አብያት ዓዳት፡ አርዛቅ ሐርስ ወበሐር ወጠን፡ ሰሚናራት፡ ባዛር፡ ዕፌ ስወር ወአላት፡ በራምጅ ፈን፡ ዕፌ ምህዞ ወስናዐት፡ በርናምጅ አጀኒት ወብዕድ ለከምከመ ጽበጥ እግል ልትቀደም'ቱ።

ዱሉይ ለሀለ በራምጅ፡ እት ክል-ዮም ምን ሰዐት 9፡00 ገጽ-ፈጅር አስክ ሰዐት 9:00 ምሴ እግል ሸዐብ ፍቶሕ እግል ልግባእ ቱ።

በራምጅ ዓዳት ወፈን ለልትቀደም ዲቡ ሰማን መስረሕ/ ስቴጅ ዱሉይ ክም ህለ ወቤጽሐት ለልትሐደረ ብዝሓት መአሰሳት ሃይበት ክዳማት ክም ህለየ፡ ለሐብሬ እብ ተውሳክ አፍህመት።

እምበል እሊ፡ "መህረጃን ክፎ ዐለ?" እብለ ልብል አርእስ - ምሴ-ምሴ ዲብ ፍንቱይ ስቴጅ ለልትቀደም መህረጃን ለልትሸረሕ እቱ በርናምጅ እግል ለሀሌ ቱ።

መህረጃን ዮም ዓመት፡ ሰንበት ዐባይ 26 ጁላይ ሐቆ አዝሀር እብለ ትገብእ ዓደት ካቲመ እግል ለአትምም ቱ።

ጀርመን፡ ኤረትርዩን መህረጃን ውጁህ ለሓልፎ

እት ዮም 11 ጁላይ እብ ሰፌር ደውለት ኤረትርየ ዲብ ኢጣልየ አሰይድ ፍስሓጼን ጴጥሮስ ለትከሰተ መህረጃን ኤረትርዩን ስካን ጀርመን፡ እት ፍራንክፈርት እብ ነያረት ትሰርገለ።

እትለ እግል ክልኤ አምዕል ለአተላሌት መናሰበት፡ ምን ክለ ጀርመን ወብዕዳት ድወል አሮበ ለመጽአው ኤረትርዩን ክምሰልሁመ ዐዙመት ለትቀደመት እቶም ዉላድ ካርጅ ለሐድረው እቱ መህረጃን፡ ዳሳት መዕየ ፡ ጽበጥ ፈን፡ ህድግ ሸባብ፡ ሰሚናራት፡ ቂሾት አጀኒት ወብዕድ ጽበጥ ሻምል ዐለ።

ርኢስ ጃልየት ኤረትርዩን እት ጀርመን አሰይድ ዮውሃንስ ርእሶም፡ መስኡል ሽኡን ተንፊዚ ሰፋረት ደውለት ኤረትርየ አሰይድ ዮውሃንስ ወልዱ፡ መስኡል ሽኡን ሸዐብ ወጃልየት አሰይድ ጠዓሜ ሀይሌ፡ ክምሰለሁመ ርኢስ ልጅነት ዓያድ አሰይድ ሐድሽ ጎይትኦም እተ አስመዐዉ ከሊማት፡ ዶር መህረጃን እት አተረጾት ዉሕደት፡ ረበዮት ወሕፍዘት ዓዳት ወወጠንያይት ሀዊየት፡ ክምሰልሁመ ዉርስ ተእሪክ ወመሻረከት መዋጥኒን እት ወጠንያይ በራምጅ ሸርሐው።

ህቶም እንዴ አትለው፡ እግል ዐውቴ ናይለ መህረጃን ዶር ለአግደው መዋጥኒን እብ ዓመት፡ አዋልድ አንሳት ህዬ እብ ፍንቱይ ሐመደው።

ሓቀለ ወደሐ፡ ዶር ጃልያት እት ወጠንያይ በራምጅ እግል ሊዚድ ትላከ።

እት ደንጎበ፡ እብ መናሰበት'ለ መህረጃን ለትነዘመ ጅግረ አምር ክቱብ እቱ ለተዐወተው ጀዋእዝ ተሀየበ።

ናይ ዮም ዓመት መህረጃን፡ ምን

ሰፌር ፍስሓጼን ጴጥሮስ እተ እግሉ ወደ ሰሚናር፡ እት ሓድር ተየልል ወጠን እብ መጅብ ተጠዉራት መንጠቀት ወዐለም ኤረትርየ እበ ጌሰት እሙራም ፈናንያም ለከምከመት ፉርቀት ዓዳት እበ ቀደመቱ ጽበጥ ናይር ዐለ።

ኩልየት ዕሉም ማይ-ነፍሐ፡ 300 ደረሳይ እብ ዲግሪ ተአድሕር

ኩልየት ዕሉም - ማይ ነፍሐ፡ ዮም 11 ጁላይ ዲብለ ወዴት 19ይት ዓደት መድሐራት፡ 49 ምእታይት አንሳት ለብእቶም 300 ደረሳይ እብ ዲግሪ አድሐረት።

መትድሕረት፡ 54 እብ ዕልም ሐያት(ባዮሎጂ) ፡ 70 እብ ዕልም ቀመም(ኬሚስትሪ)፡ 30 እብ ዕሉም አርድ፡ 59 እብ ሕሳብ፡ 44 እብ ፊዚክስ፡ 43 ህዬ እብ ስታቲክስ'ቶም ድሩሶም ለአትመመው።

ዐሚድለ ኩልየት ፕሮፌሰር ገብራይ አስገዶም ዲብለ አስመዐየ ከሊመት፡ ዐደድ ለትደሐረው ምነ ናይለ ሐልፈት ሰነት እብ 3 ምእታይት፡ ምን ናይ ሰነት 2024 ህዬ እብ 15 ምእታይት ዐቦት እምጹእ ክም ህለ እንዴ ሐበረ፡ እተ ሐልፈየ 18 ሰነት እብ ዓመት 4,441 ደረሳይ እብ ዲፕሎመ ክምሰልሁመ እብ አወላይ ወካልአይ ዲግሪ ክም ትደሐረው ሸርሐ።

ናይ ሕሸመት ዐዙመት ለገብአት እግሉ - ወዚር አርድ፡ ማይ ወድዋር አሰይድ ተስፋይ ገብረስላሴ እብ ጀሀቱ፡ ደረሰ ዲብ ዐግሎ ንዙም ድሩስ ለረክበዉ ፈሀም፡ ዲብ ሸቅል እብ ተጅርበት ለወሱኩ ፈልሰፈት ወብሰር እንዴ ትነፍዐው፡ ተእሪክ ለለአርፍያምተ መስኡልየት፡ መባሕሰት፡ ሰብ ፈልሰፈት፡ ሄራር ዲብ ዐማር ወዲብ ሸቅል ፈራሰት፡ ክምሰልሁመ ድሙናም ወሰብ-አደብ እንዴ ገብአው ኬድመት ወሜርሐት ሸዐብ እግል ልግብኦ ወእብ ተእሪክ ወዓዳት ወጠናም እግል ልትሐበና እማንት ወትምኔት ሕኩመት ወሸዐብ ክምቱ ሐበረ።

ወኪል ለትደሐረው ህዬ፡ እትለ ደረጀት እግለ አብጽሐዎም "አሰናይኩም" ሐቀለ ቤለ፡ አምዕል መድሐራት ለእብ ፍዕል ወነዘር ለረክበዉ ድሩስ፡ ዲብ ብንየት ወጠን ወመጅተማዕ እግል ለአውዑሉ መስኡልየት ለተአረፍዕ ክምተ እንዴ ሐበረ፡ ለቦምቱ መዳሊት አከደ።

ዲብ ደንጎበ፡ ለፈደበው ደረሰ መዳልየት ወሸሃደት ተሀየበው።

ስእል-ሳልሕ ዓብደልቓድር

እትለ መደት እለ 18 ውላድ ካርጅ ለሀለው እቶም 65 መደርሲን ለብእተ ኩልየት ዕሉም -ማይ ነፍሐ፡ 22 መደርሰ ዲብ ካርጅ ናይ ዶክትረይት ወማስተርስ ድሩሶም ታብዖ ክም ህለው፡ ወሳይቀ ወዴሕ።

ዉዛረት ሐርስ፡ መሕበር ጎማት እት ራቀቦት ሰያሰት ሙነት ወዴት

ዉዛረት ሐርስ፡ ምስል እድንያይት መነዘመት ነብረ ወሐርስ እብ መትዓዋን፡ ወጠንያይት ሰያሰት ራቀቦት ነብረ እግል ጠወሮት ለአመመ መሕበር ጎማት፡ እት ዮም 10 ጁላይ እት አስመረ ሰርገለት።

እት ዉዛረት ሐርስ- ሙዲር ዓም ቅስም ከደማት ቀዋኒን ወራቀቦት አሰይድ ተኽሌኣብ ምስግና እት መክሰቲ እት አስመዐየ ከሊመት፡ ለመሕበር ጎማት አተላላይ ናይለ እት ሐልፈ ሰኒን ገብእ ለጸንሐ፡ እግል ክሉ ቀደይ መንገፎ ወመራቀበት ነብረ ለኸስሶም ጀሃት እንዴ አትመቃረሕኮ፡ ወጠንያይት ሰያሰት ራቀቦት ነብረ እግል ስታት ለሀደፉ ክምቱ ሐበረ።

ወኪለት እድንያይት መነዘመት ነብረ ወሐርስ እት ኤረትርየ ሚስ ኣሪኤለ ግሊኒ እብ ተረተ፡ ሕኩመት ኤረትርየ ደማነቱ ለተአከደ ንዛም ነብረ እግል ልትወጀድ ትወድዩ ለሀሌት ጅህድ ስቡል እት ተሐምድ፡ ለ ስትትት ሀሌት ሰያሰት፡ እምበለ ባቱ አሀምየት ቴክኒክ፡ እግል ሸዐብ ደማን ለበ ነብረ ወጀዶት ሰበት ቱ፡ እግል ክሎም አጅህዘት ነብረ ክም ኸስስ አፍህመት።

እሊ ስታት እሊ አስክ እት ሀደፉ በጽሕ፡ ሰደይት እድንያይት መነዘመት ነብረ ወሐርስ ክም ኢትትፈንተዩ አከደት።

እት መሕበር ጎማት፡ ሓድር ተየልል ንዛም ራቀቦት ነብረ ዲብ ኤረትርየ፡ ሓለት ቃኑን ነብረ ወንዛም ራቀቦት፡ ክምሰልሁመ እድንያይ ተጃርብ ሰያሳት ራቀቦት ነብረ እብ መኤምረት ዉላድ ኤረትርየ ወናይ ዐለም መኤምረት ወጌምየት ትቀደመ።

ኤርትርየ ሓዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦
- መሐመድ እድሪስ

ለይአውት ወአርተዮት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዚዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ዐለሌ ሐምበሬ

5ይ ወናይ ደንጎበ ክፋል

ማሂየቺ ክምሰል ትከበትት፡ እግለ መስኡሊየት ሸቅልዩ ራፊዕ ለዐለ፡ እግል እክኤ፡ እንዴ ጨቀምኮ እተ ረሐተ እጼሁ እጼዬ እበርብረ ህሌኮ። ሐቆ እለ ከባባይ እግል እግበእ እግርዬ ክምሰል ራፍዐኮ፡ ምን ግራዩ ክርን ልክየ ሰምዐኮ።

"ሕራት። ዩሕራት" ለትብል ልክየ ሰምዐኮ፡ ሰሜት ዕላተ ክምሰለ ልቡሉ፡ ውልብ ክምሰል እቢ እሊ. ኢኮን፡ ለጋብ ለምጣየት እጼዬ ላምድ ለዐለ ሀቱ እት እንቱ አቅመትኩ። "አህ! ሚቱ ዐሚን? ነኣላ ኬር"? (ዐሚን) ለትብል ዘዐት በዲር እግለ እት ናይ ብሕተ አሸቀላት ለፈሩከ መሸቂየት ትትበሀል ምንዲመ ጸንሐተ፡ አዜ እግለ እት መአሰሳት ሕኩመትመ ክምሰል ምደረ ለሸቁ ታአተባቅሮም እበ። ክልኦት ሰኣል እተ ልክያሁ እት አድሕድ እንዴ ጨመርኮ በለሰኮ እቱ።

ረአሱ እት ለሓክክ ወእት መጋይሱ ኢናዩ እትልትወሐሰ።

"አይወ! ሕራት ምን ሰናተ ወፍንቲት እብ ሰሜት፡ ፈታየ ሊሊት ክትት ሰካብ ናሰእ ኢኮን እብ ባይታሁ ቤተ። እብ ከኣሩ ሸቅሉ ጌሰ፡ ለግርመትኪ ለመሓዊትኪ ወለመጋባትኪ" ምን ክሉ ልርእዩ ገሮብዩ እንዴ አስተብደ እግል መጋብዩ ለአትናሞዋ ረአሱ ለዐል ትሰየበ። እሊ. ሀቱ ክምሰል ሕላይ ወሰሊብ ልብ ወለት አንሳይት ለሐሰበዩ ወሐረዩ ዞያታት እግልዩ ህዬ ፍክርዩ ረብሽ ወደምዬ ለሐምርግ ዐለ። እተ ኢነት ለሀ ለጅኑን ምነ ጭግረ ረአሼ አስክለ አጭፋረ እገርዬ፡ አመት አለበ ትሓበሴኒ። እትሊ. ሰዋኒ ለኢገብእ ወቀት ሐር ወቀደም እንዴ ትሰደድኮ፡ ለመሚኒት ገሮብዬ ለሐሌ እግልዩ ወሰንቁ ለዐለ ጋብ፡ ወአፍሁ እግል መጋብዩ ጀብብ ለዐለ፡ ሸውናንት መክረሀት እበ ሸውነንኩዉ።

አይወ! በዲር አቦቼ እም አድሁይ ረቢ. ልርድእ እግለ፡ "ምን እጼዬ ለሐሊብ ትመጤ፡ ለሐሊብለ እጼዬ ለእበ ሀውሸ ትብክት እቼ" ትብል እሰመዐ ዐልኮ። አዜመ ልቅመት እጼዬ ለለምድ፡ ሐሬመ እግል መጋብዩ ጀበ።

አንሳይት እት ሸረፈ ሐቆ ትመጸአት ምን ልትመክረህ የሀለ። መጋብ አንሳይት ኡዬ ግዉይ ቱ!! እግል ርሑ ዐገብ ለኢልብል፡ ፍክሩ እብ አክጅሀ ልትመለእ ዋድቅ እት ደሚሩ እግል ዴመ አሰር ለትሐድግ እቱ ሸውናንት መክረሀት ተከበት ምን እጼ ሕርመት እግል ሸረፈ ለትዳፊዕ!

ምን ክሉ ወለዐል ለደምዬ ክምሰል ረፍዕ ወልትወቅል ለወደ ጋር ህዬ፡ እሊ. ለአዜ እግልዬ እት ለሐሌ ልትሰመዕ ለዐለ፡ ነፈር ምንዬመ እብ ዕጹፋት ክምሰል ትትሐሬ ላትገብእ ቱ ለምሰለ እብ ዎሮት ብላይ እንዴ ለብሰ ሰክብ ልትመዬ ለዐለ። ላኪን ዋድቅ ምራቁ እግል ኢናዩ ሰበት ጀብብ እግለ ለእግል ኢረክብ ጀበ።

ክምሰል አንሳይት ህዬ እት ሄራር ሐያት ሸቅል ለሳድፈነ ሕነ አዋልድ አንሳት፡ ሑድ ክምሰል ኢኮን፡ ኢብዴ ምንዬ፡ ሕጌ ወገለብ ለገበእ እግልናመ ምሰል ቃትን፡ አማን ወሸረፍ ክምሰልቶም፡ በርዱ ኢትረሰዐክሆም። በሰ ክምሰል ማርክ ትውይን ላልብለ (ሐሰት ምድር ትሰንፍር፡ እስክ አማን እሰእኒ ትዋጭል።) ሐሰት ምሰዳር እግል ኢትንሰእ እት ረአሰ እስክ አማን እሰእኒ ትላውሸ ንደገግ እብል፡ እግል ክለን አንሳት ሐዋቼ።

ለእንዴ በልጼኒ ወኢበርደ ላልትበሀል እናሰ፡ አነ እትቀብላቱ ክምሰል አቅሕሞተት ለእትርኤ፡ እብ አነ ዘበጥኩውት ዐልገት እንዴ ኢገብእ ለእት ሐንቴዬ ጃጌሕ ለዐለ፡ ቀደም ክሉ ውዳዩ ሀቱ አክጅለዩ ወአድነነዩ። እተ ሐንቴዬ እት አብራኩ እት ደሚእ እንዴ በርክ እግል ይእዘበጡ እብ ክጅል ወሐሳረት ልተሐሰበኒ ለዐለ።

አነ እሊ. ሰድ እሊ. ሀቱ ወድ ተብዐት እት እንቱ እት ሐንቴዬ ክትል ወዐፎ እብ አከይ አደቡ እት ጠልብ ወልትረጅ፡ ክምሰል ርኤኩሁ፡ (የሐቀ ወዴ የሐቀ ረክብ!) (ሰርን አንሳይት ደሀብ፡ ሰርን ወድ ተብዐት አደብ) ለትብል ሕክመት ብሀላየ ለየአመርኮ ፊቀድኮ። ክልኤ ዕንቼመ እብ ሀሩር ክብድ እብ ብካይ አናብዐን እት ዳረክ በጢር አበየ። ለእግል ክልዶል ሀቱ ወሰ እጼዬ ለአትቃምት እግለን ወአናመ ክምሰል ኢናይዬ ለእርጀየን ለዐልኮ ሰልኣሰ ምእት ነቅፊ እለ ነዛር እለ እት ማይ ሚየየት ወውዕላት ለዐለየ እት መሰለ፡ ለሀበቱ እንዴ ተሐጸየ፡ ታርሻት እት እንትን መጤኒትን ምኑ። አናመ ማልዩ ማል ሐላልዩ፡ ትከበትትሀ ምኑ። እግሩ እት ልሰሕብ እተ መክተብ መአሰሰትን አቅበለ እብዬ።

እንዴ አትለ ህዬ፡ "አትኒን ሸቅልኪ እብ ረሰሚ እግል ትትክበቱ፡ ሳዐት ሰሰ እት መክተብ ምጽእ" እት ልብል ክሉስ አማውር ሸቅል ሀቤኒ። አነ ለወክድ ለሀይ እተ ለክምሰል እለ ለትመሰል ምስዳር እንዴ ይእንሰእ ሌሓለፍኩዎ ወቅት፡ ምን ልብዬ ጌሽኮ። ላኪን ለሞተ ኢለአቀብል፡ ወለ ሐልፈት እበ ታርፊት ለሀሌት ትትሳሬ፡ ትዕሰ ህዬ እምብል ትዕሰ ሌጣ ቱ ለወልድ" እት እብል፡ በደል እት ክሌብ ትዕሰ አንኮልል ሄራርዬ እግል አርቴዕ፡ ምሰል አርወሐቼ፡ ጎማቼ በተተ።

እግለ እተ ፍንጌዬ ወፍንጌለ ሰክርቴረ መአሰሰትን ለጀረ ተየልል በአስ ህዬ፡ እግለ ለገብአ እግል ኢልትዳገም አማነት አርፍዔኒ።

አናመ "እለ ላተ እመነኒ እተ ወድመነኒ" እት እብል ገለድ በይአኮ እግለ። እት ክል አምዕል ሰርፈት ማሂየት በደል አድነዋናይ ወመትነዋናይ ዐለ ወቀይዬ፡ እት ክል ፊጅር እብ ፈርሐት ደሚርዬ እንዴ ሐረርኮ አሰክ አካን ሸቅልዩ አውሀልኮ።

(እት ረአሰ ምድር ለገብአት ኢትትሐበዕ) ክምሰል ልትበሀል አነ ወለ ሰክርቴረ መአሰሰትን ገለድን እንዴ ይእንጠልም፡ ለከበረ በአሰነ ላቱ ምን ቀፊረ መአሰሰት አሰክለ መዲረ እት እዝገን ክሉ በጽሐ።

ላትአትፌክር ጋሪት ምን በአሰመ ላትትረክብ ፍግሪት ሴኔትመ ህሌት።

እሰልፍ፡ አነ እተ ለእግል እብጸሐ ዐውል ቃሊ. ወመራር ጸብሬ፡ ወከህላት ለደፍዐኮ፡ ናይ ክል ዶል ሕልምዬ ለዐለት ወዝፈቼ፡ እብ ረሰሚ እተ ተወዘፍኮ። ላመ እንዴ ኢትዕብ እተ እብ ክነ እብ ደሚር ርቡሽ ወሚ ልብሉኮ፡ እትከበተ ለዐልኮ ማሂየት፡ እንዴ ሸቀኮ ረአሼ ራፊዕት እት አነ ትከበትትሀ፡ ጠምጠመ ወቀይመተ እተ ወክድ ለሀይ አመርኮሀ። በደል ሰአየት ባትኮት እት አነ "ጊሲ. ወአቀብሊ." አትብሀል ለዐልኮ፡ ዶርዬ እብ መስኡሊየት አግዴኮ። ለካትብ መአሰሰት ለዐለ ነፈር ምን አትባደይ ወከብቱ ክኮ፡ ዶሩ እብ ዶር መስኡል መአሰሰት እግል ልሳይር አስተብደ። እብ ዐቢሁ ለመአሰሰት ምን ሀመሌ እት ሐንቱ መራቀበት ሰበት ገብአት ምን ሀጎጋይ እት ሄራር ዐቦት ትዋሌት። እለ (የሐረ ሐሪር ኢልብሰ) ለምሳለተ ለትመሰል እቼ። አነ ሌጣ ኢኮን ለምን ገበይዬ ሰሐተት ለዐልኮ። ክሉ እተ መአሰሰት ለሸቁ ሸቃላይ፡ እምበለ ደሚሩ ከሰሱ ለሳረተ፡ ለበዝሐነ ሻክፋም ዐልኑ። ሕነ ክምሰል ተበአሰነ ክለ ለመአሰሰት ሸቃላሀ ትመሀጸው፡ ወመሐጸው፡ ወእት ደንጎበ እት ምዕራፍ ዐውቴ ሐወጠት መአሰሰትን።

እት ሰልፍ ክሎም እግልዩ ወእግለ መትብእሳይዬ ረግመው። ሐሬመ እግልዩ ወለምሰሉ ተበአሰኮ ሰክርቴር ቀዲም ደሐረው።

ሰበቡ መአሰሰትን ምን ሚ ከሴኒ ወሀጎጋይ፡ ወመውሸቂ ሐምበሬታት፡ ወሀመሌ፡ እንዴ ተባልሐት፡ እት ገበይ ዐውቴ እት ትሄርር ትርኤት። መስኡሊነ እብ መስኡሊየት እንዴ ሸዐረው ላሊ. ወአምዕል እምበል መትሀካይ እት ከድሞ ትረሐው።

ዐቻይብቱ ተየልል ሐያት፡ ላመ ቀደም ክም ሰነት ዶል እብ ጋብ እክኤ ለዐልኮ ወዶል እብ ሐምበሬ መካትብ፡ ሰልፍ ፊታይ ርሑ ገብአ፡ ከእግል አርወሐቱ ራትዐት ገበይ ሀበየ፡ ወሐሬ፡ ፊታይ ገቢሉ ገብአ ከእብ አማንት ወኒየት ሳፍየት ገቢሉ ከድመ።

እት መአሰሰትን እት ጌማም ሐዳሰ ሰነት ላትአትፍክር ፍግሪት ትሰሚዐት። ለምዲረ መአሰሰት እተ ቃዐተ መአሰሰትን ናይለ ሐልፈት ሰነት ተቀዩሙ እግለ ልብ ክሉ ሸቃላይ ለረዬሕ ወለአፈሬሕ እት እንቱ እብ ነቲጀት እጃቢየት ሐቀለ ሸርሐዩ። እግለ ወሪዱ ሸዋ እቡል እበ ለዐለ፡ ክርፍተት አፍርንጂየት እት ለአትርዬ፡ ወእግለ ገጽ ወሸዑር ለገብአ ሸቃላይ፡ እግለ ለአምር እብ ዕንታቱ እት ለሐሰሰ ወከልል፡ ክምእኒ ቤሌኒ፡

"ሓይሳት ወሓይሰም ሸቃለ እለ መአሰሰት፡ እብ መዐጀምክም ወካድምክም ተሐበና! እብ ፈድል ካድምክም ወአትዐገቦትክም፡ ምን ገበይ በደ ወሀጎጋይ፡ እት ደርብ ሄራር ወዐቦት አቅበልነ። ምን ደርብ ሰሐታን ወሐሰት፡ እት ደርብ አማን አቅበልነ። ኣቤ! ላለዐግለ ወለመሬሕ ሐቆ ሀለ፡ ፍንጌክ ፍንጌ ምራድክ ለገብእ የሀለ። ሸንሂት ወትምኤት እት እዴ ዋቂ በርደ። ገራቢት ረታዐት ትማጤነ! እብ ፈድል ሸቃለ እለ መአሰሰት፡ ሰሜት መሰሰትክም፡ ምን (ትምኤት) እት መአሰሰት (ዐውቴ) እግል ትትቀየር እተ ከሰሰ ጀሀት ጠለብነ እቅሩባም ህሌነ፡ እስክ ሰር ሰነት ለትክሲሰ ጀሀት፡ እተ ሐዳሰ ሰሜት እግል ትሳድቅ እግልነ፡ አምናም ወዳምናም ሕነ። እተ አምዕል ለሀ ምን ሰሜት መአሰሰት ለትፈድብ ካልእ ዓባይ መፋጀአት ህሌት እነ። እግል እሊ. ክሉ ዐውቴታት እንዴ ኢመሸነ ወሰአየት ኢብትኮ፡ ለከድመው አንፋር ሸቃለ እለ መሰሰት፡ ፍንቱይ ቅርዲት (ጃእዘት) ዘሀቢየት እግል ክልኦት አዩሳም ወዕጹማም፡ ሐበን አግማም ላቶም እግል ንሰርጌተ። ለሐቱ መሰል ሴኔት ኮከብ ጽብሕ ምድር አግማም ዮም እት ገብእ፡ እብ እትዐገቦት ወእክላሳ ኤታን መአሰሰትን ለአርተዐት ወለት አንሳይት ተ።

ሐቀለ ቤለ እንዴ ኢልትአመሩ እግልዩ እግል እብ ዕንታቱ ልሕሰሰኒ ወልርኤኒ ሓዚ. እት እንቱ፡ ኬን ወእንሰር አትናወረ። ለወክድ ለሀይ ልክምሰል ወሒዝ ምን ዕጺት ጨባብ አድሕድ ዳፍር፡ ለአክራናቶም ምን ህማሙ ድንግጸት እት እነ ፍንጌ ክልኤ መሳኒቼ እግል ልሕብዓኒ እት ሓቃፊን እት እትሐበዕ፡ አሰናይኪ. በዐል አማን ወኢማን" እት ልብላኒ ጠፋጠፋኒ ዐለየ።

ለካልአይ እብ መዐጸም ወፍቱ ሸቅል ላቱ እት ተእርክ ሸቅል መአሰሰትን ጭዊት ርሑ እንዴ አርተዐ፡ ሐበን ወቀይ እግል አግማም ማሌ ወዮም እንዴ ገብአ ዘሀቤት ቅረዲት (ጃእዘት) እግል ልትሰርጌተ። እግል እሎም ክልኦት ኮከብ ለተሉ ሰማን ነፍር እብ ተርቲቦም ፍንቱይ ጀዋእዝ ሐምዴ ወአትናየት ላልትከበቶ እግል ለሀሉ እግልናቱ። አሰናይክም እግል ዓእለት መአሰሰት (ትምኤት) ማሌ፡ ወመአሰሰት (ዐውቴ) ፊጅር! ዳእም ዝክር እግል ሸውሀዳ!!"

ሐቀለ ቤለ እግል ሸዑረ ሸቃለ ልትፋጠን ኬን ወእንሰር ትዋለበ፡ ምን ሐዴሰ።

መዲር መአሰሰትን እግል እሎም ክልኦት ክምሰል መሰል ሴኔት ለገብእ ለቤለ እተ ወክድ፡ ክለ ለቃዐት እብ አክራናት እት ተዐጅጅ፡ ዕንታት ዘያድ አልፍ እሎም እቼ ወድቀ። ላመ መዲረ መአሰሰት ለሰልፋይት ሰሜት ሰሜትመ ምንዲ ኢዘክር አንሳይት ክምሰለት አትንብሀ። እተ ካልአይ ክምሰል በጽሐ፡ በርዱ ሀቱ ኖሱ እንዴ ኢተርፍ፡ ለቃዐት ክለ ክምሰል ዕሸል ንሀብ እት ተሀምም ዕንታቶም እት ለእብ መሰል ሴኔት ልትፈቀድ እብ ለናዩ በዲር ካትብ መአሰሰት አቅመተው።

ዐቻይብቱ! ሄራሩ አክል አሕድ እብ ገበይ ራተዐት ዐገለ።

ሓይሳት አውኪራት ሐዋቼ ወሰነንዬ፡ ሐያት አሰቡረ ብዞሕቱ፡

አማን ታለየ ወምሰለ በዐል አማን ትሳነየ። እብ ናይ ዶሉ ተግባብ ክመ ኢትትቀሸሸ፡ በዐል ሰብር ወከህላት ክልዶል ዕውት ቱ! አማኑቱ ጀብራን ከሊል ጀብራን (አማን ክልኦት ነፈር ለአትሐዙው፡ ለዎሮት በልሰ ወለካልእ ለፍህመ፡) ምን ልብል። ክምሰል በሀለ ጀብራን ከሊል ጀብራን አነ ረቢ. ብለሰ እንዴ ቤሌኒ እቤለ ወለ ናይ በዲር ካትብ መሰሰትን ፈሀመዩ ወአውቀ እበ።

ክበር ማይአዋልድ፡ ዝላም መደረት ትወዴ

እት ሙዲርየት ሐልሐል-እዳረት ደዋይሕ ማይአዋልድ እት ዮም 10 ጁላይ ለዘልመት ዝላም፡ እት ሙምተለካት፡ አርድ ሐርስ ወንዋይ መደረት አጅሬት።

እበ ትካሬት ዝላም ዐገብ፡ እተ ትዘረአ ኣካል ወእት እተይ ለበጽሐ ጀራዲን መደረት ክም ጀሬት፡ መስኡል እዳረትለ ደዋይሕ አሰይድ እድሪስ-ኖር እስማዒል ሐበረ።

እምበል እሊ፡ እት መአሰሰት ተዕሊም፡ ጽርግየ ወብዕድ ብንየት ተሓቲት መደረት ትጀሬ እት ህሌት፡ ሰሰ ረአሰ ምን አሐ ክም ሞተ፡ መስኡል እዳረት ወማልየት እት ሙዲርየት ሐልሐል አሰይድ ዑመር ዑስማን ሐበረ።

እዳረት ደዋይሕ ማይአዋልድ፡ ምን ከረን እብ እንክር ቅብለት ሐድ 55 ኪሎ ምትር ራይመት ተ።

ገሌ ምን ኣሳር ወአርዛቅ ምዔርየት ዐዲ ኳለ

ስወር፦ ፈረዕ ዓዳት ወርያደት ዐዲ ኳለ

እት ምዔርየት ዐዲ ኳለ ስያሐት ለልአትናይት ለልኣትዐጅብ ናይ ክልቀት ወአዳም ለሸቀዩ ብዙሕ ታሪካይ ወናይ ደያነት አካናት ህለ። እግል ዮም ህዬ ዲብ እሊ በርናምጅ እግል መትኣመሪ ገሌ ምኑ እግል ንርኤቱ። ዲብ እሊ ተውዴሕ ለልሀይበነ መስኡል ውሕደት ዓዳት ወርያደት ናይለ ምዔርየት አሰይድ ፊልሞን ገብሬሱስ እግል ልግባእቱ። ቅራአት በኪ.ተት።

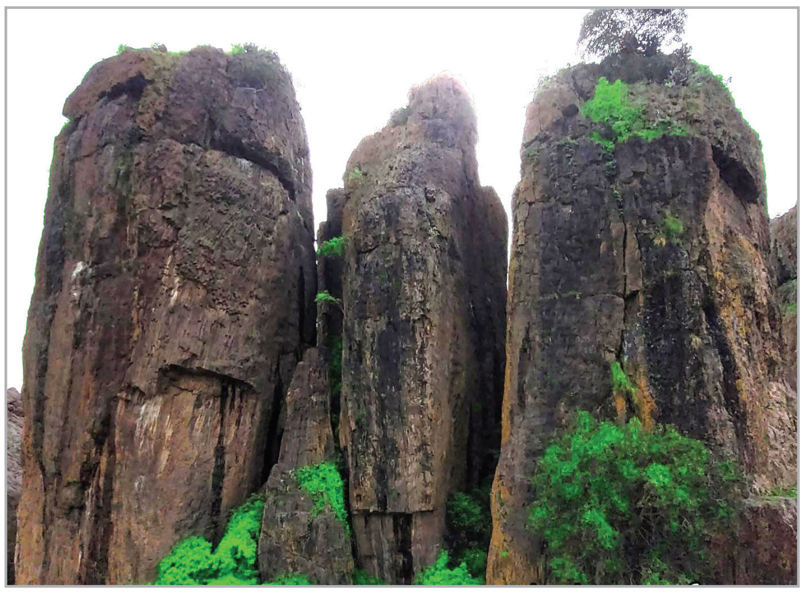

አሰይድ ፊልሞን ገብረየሱስ

1. **ሐርብ ጉንደት፦** ዲብ ታሪክ ለእት ሰነት 1875 ለገብአ ፍንጌ ናይ መስር ወናይ ሕበር ቀወት ራእሲ ወልደሚካኤል ሰለሙን ወሀጸይ ዮውሀንስ ናይ ትግራይ ለገብአ እብ ‘ሐርብ ጉንደት’ ለልትአመር ሐርብ ዲብ ደዋሒ ገዝ ኸረን ‘ጉዳጉዲ’ ለትትበሀል አካን ቱ ለገብአ። ዲበ ለገብአ ሐርብ ህዬ ዴሽ መስር ልትፈለል ዲብ ህለ፡ ናይ ሕበር ቀወት ራእሲ ወልደሚካኤል ሰለሙን ወሀጸይ ዮውሀንስ እዴ ዛይደት እንዴ ረክበው ክም ፈግረው ልትሀደግ።

2.**ተምሳል መቅበረት ጥልያን ዲብ ዳዕሮ ኩንዓት፦** ለተምሳል ዲብ ሰነት 1896 እብ ‘ሐርብ ዐድዋ’ ፍንጌ ሀጸይ ምነሊክ ናይ ሸወ ወዴሽ ኢጣልየ ለገብአ ሐርብ፡ ዲበ ሐርብ ለሞተው ዐሳክር ጥልያን ለትቀበረው እተ አካን ተ። እትለ መቅበረት እለ አስክ ውቁላም ዙባጥ ዐሳክር ጥልያን ለትቀበረው እተ እትገብእ፡ ገሌ ናይ ታሪክ ክቱብ ክመ ለአክዱ ናይ 5042 ጅሰስ ክምቱ ልትአመር። ለመቅበረት ሐርብ ዓድወ ክም ተመ ሐቆ ክልኤ ሰነት በህለት ዲብ ሰነት 1898 ክም በኔተ ልትአመር። እተ ተምሳል መቅበረት ውቁላም ዙባጥ ክም ሜጀር ጀነራል ቦርሚደ ኮንቴ ቪቶሬ፡ ሜጀር ጀነራል አርማንዲ ጁስፒን ለልትበሀሎ ክም ህለው እብ ዓመት 14 ናይ ሜጀር ጀነራል ለብዲቦም 5042 ጅሰስ ዐሳክር ጥልያን ህለ ዲበ። እት ሰነት 1932 ቪተርዮ ኢማኑኤል 3ይ መልክ ጥልያን እት ኤረትርየ እንዴ መጽአ ዲበ ተምሳል ዕንቦበ ክም ከራቱ ለልትሀደግ።

3. **ሐርብ ዐዲ በጊዖ ሰነት 2000፦** ወራር ወያኔ እግል ዲመ ዳይም አስክ ኤረትርየ እግሩ ክም ኢከሬ ለጸብረ ዲቡ ባካት ዎሮ እት ድዋራት ዐዲ ኳለ ለገብአ ሐርብ ዐዲ በጊዖቱ። ወያኔ 3ይ ወራር ክም ዐለነ ለቀርበ አስክ አስመረ እግል ልእቴቡ ለሐረዩ ባካት ዐለ ምንገብእ እሊ ለትበህላቱ። ሳትሮታት ቀዋት ድፋዕ ኤረትርየ እንዴ ደውሸሸ፡ አስክ አውሎታት ኤረትርየ እግል ልዕረግ ወአስመረ እግል ልእቴ ቱ ለዐለ ሕልሙ ወአፍካሩ። ሕኩመት ኤረትርየ እንዴ ፈለ ህቱ ለሐረዩ ሕክም እግል ልትከል። ምናተ ክመ ለሐሰበዩ እንዴ ኢገብእ ዴሽ ወያኔ ሰጋደት ዐዲ በጊዖ እንዴ ሐልፈ አውሎታት እግል ልብጸሕ ኢቀድረ፡ ምን ሰጋደት ኩዶ ህዬ ልተልሀው። እሕትራም ዒድ አቡኔ ዕዝራ፡ አሳሱ ረይም ሰኖታት ለወደ ሰበትቱ ዲብ ገሌ ወክድ ደዕፈ ክዐለ። እብ መባደረት መክተብ ሙፈወድየት ዓዳት ወርያደት ላኪን ዲብ ሰነት 2023 እብ ድግማን እንዴ ገምለ እብ ሕምባሽ ወድዋራተ እግል ልሄርር ኢቀድረ። ለእንዴ ደውሸሸ ተርፈ እቱ ሳትሮታት ዐዲ በጊዖ ህዬ ክም ታሪክ ነብር ህለ። እትሊ ባካት ውቁላም ቅያደት ዴሽ ኤረትርየ ለመርሖ እቱ ሐን-አርድ (አንደራት) ወመትመዳድ ረዩም ለቡ ሳትሮታት ህዬ አስክ እለ ሐያት ለሀ እበ ለትሸረሕ ገበይ ለአተላሌ ህለ።

4.**ናይ ደያነት ዒድ ኣቡኔ ዕዝረ፦** እት ዮም 29 ሰብተምበር እብ ግእዝ ለልትዐየድ ዒድ ኣቡኔ ዕዝረ ዲብ ቃባት ዐዲ በጊዖቱ ለልትረከብ። ዲብ እሊ ዒድ እሊ ሞጤዕ፡ ሕላይ ሐምዴ እማት፡ ጎልየ፡ ሕርየት ሕጺት ወብዕድ ከምክም። ብዙሕ ናይ ደያነት ወዓዳት ትልህያታት ሰኔት ሓለት ለአተላሌ ክም ህለ ልትአመር።

5.**ቀዲም መባኒ**

ገዳም አቡኔ ዘሚካኤል፦ ሐድ 375 ሰኖታት ዕምር ክምቡ ለልትሀደግ እቡ፡ እት 17 ክፈል ዘበን በህለት ዲብ ሰነት 1650 እብ አቡኔ ኣብራንዮስ ለትአሰሰ ምን ገዳማት ወጠነ ዎሮቱ። እሊ ገዳም እሊ ምን መዲነት ዐዲ ኳለ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ሐድ 7 ኪሎ መትር ራይም ልትረከብ።

አቡኔ ዘሚከኤል ናይ መንፈስ ውላድ ወደረሳይ ብጹእ አቡኔ ኣብራኖዮስ እንዴ ገብአው ዲብ ለልትራዐው እቱ ለዐለው። እተ ንእሽነቶም ህዬ ብዙሕ ዐጃይብ ለርኡ ሰበት ዐለው እሊ ለፋህመው ብጹእ እቡኔ ኣብራኖዮስ እግል ሩሕ ወሐያት አቡኔ ዘሚኪኤል ሰበት ረአው እሊ ገዳም እብ ሰሜቶም እግልከ ወጅብ እንዴ ቤለው እግል አቡኔ ዘሚኪኤል እንዴ ሐድገው ህቶም ምኑ እንዴ ረፍዐው እትሊ አዜ እብ እንደ ‘አቦነ’ ለልትአመር ድዋራት ሻከ ወድብስራት ለልትረከብ እንዴ መጽአው ብዕድ ሐዲስ ገዳም እንዴ አሰሰው ናይ ሩሕ ከደማት ክም አተላለው ልትሀደግ እቦም።

ክኒሰት ረአስ አድባራት ደብሬ ገነት ቅድስቲማርያም ዐዲ ኳለ፦ እት ሰነት 1885 ክም ትበኔት ለልትሀደግ እበ ዲብ ምግብ መዲነት ዐዱ ኳለ ለህሌትተ። ሐቴ ምነ ለገደመየ ከናይስ ዲበ ምዔርየት ለህለየ ክምተ ትሸራሕ። ምዶል ተአሰሰት ለልብል ላኪን ዲብ 14ይ ክፈል ዘበን (1352) ለልብል እትገብእ ሰልፍ እተ ለትአሰሰት እቱ ብናህ እብ ሰዐር ለትሸቀ ትክል ክም ዐለ ልትሀደግ።

መብነከኒሰት ቅድስቲ ራተ፦ ዲብ ምግብ መዲነት ዐዲ ኳለ እሰሰት ለህሌት እግል ሙእምኒን ካቶሊክ ሰካን ዐዲ ኳለ ወዐሳክር ጥልያን ክድመት እግል ትሀብ እንዴ ትበህለ ዲብ መደት እስትዕማር ጥልያን እት ኤረትርየ ፍንጌ ሰነት 1934 አስክ 1936 ዲበ ለዐለ ሰኖታት ትበኔት።

ስጅን (ካርቼሊ)ዐዲ ኳለ፦ እሊመ ዲብ መደት እስትዕማር ጥልያን እት ኤረትርየ ፍንጌ ሰነት 1934 አስክ 1936 ለዐለ ሰኖታት ለትሸቄት ምነ ገዳይም ስጅን ናይ ዐድነ ክምተ ልትሀደግ። ኢጣልየ እሊ ስጅን እሊ ለሸቀው እቡ ሰበብ ድዶም ሐረከት ወዱ እግለ ዐለው ኤረትርዩን እግል ልስጀኖ እንዴ ቤለውቱ። እብሊ ህዬ ብዝሓም ቀብላቱ ለቀንጸው ኤረትርዩን ምሔርበት ልትአሰሮ እቱ ክም ዐለው ታሪክ ወዴሕ።

ናይ ደያነት አካን ሼክ ሙሰ፦ ለትወለደው ዲቦ አቅሊም ቀብለት በሐር ቀየሕ ድዋራት ዐጎምብሰ ክምቱ ለልትሀደግ እቦም ሼክ ሙሰ ምን ቀውምየት ሳሆ ቀቢለት ‘ኢዳ-ሓራሚሊት’ ቶም። ሼክ ሙሰ ክም ሰብክ-ሳግም ሐ እንዴ ጸብጠው ወሐየት እንዴ ትጸዐነው ልትሐረኮ ክም ዐለው ልትሀደግ። ዲብ እሊ ባካት መረብ ለህለ አካኖም መጽኦ እት ህለው ህዬ ምን ዙለ እንዴ ትበገሰው፡ እብ መሓዝ ሐዳስ፡ ጸሮነ፡ አስክ ጋድሞታት ህዘሞ ምኑ ህዬ አስክ ድዋራት ዐይለ (ማርያም ዐይለ) ደብር ዐዲ ሀካይ እንዴ በጽሐውቱ ለዓረፈው። ዲቡ እት ሰክኖ ምን ደብር ዐዲ ሀካይ እት ልትበገሶ አስክ አርድ ዐዲ አርባዕተ (ትግራይ) ጋድሞታት ጸበ ልትፈረሮ ወልትሐረኮ ክም ዐለው ህዬ ልትሀደግ።

ክእኒ እት ነብሮ ህዬ ለኢተርፍ ሞት ዐሬት እቦም። እግል ልቅቦሮም ዲበ ወክድ ለሀይ መቅበት ሙስልሚን ለዐለት እቱ ሰብያ እግል ለአብጽሕዎም ደደኣርዋይ ለልትበሀል ባካት ግንራራብ መረብ ክም በጽሐው እግል ልሰለው ግናዘት ሼክ ሙሰ ከረው። ሐቆ ሰላት ገበዮም እግል ለአተላሉ ልትበገሶ እት ህለው ግናዘት ሼክ ሙሰ ምን አርድ ርፍዐት ሰበት አቤት እግሎም “ዲብ እሊ ንቅበሮም” እንዴ ትባህለው እቱ ቀበረዎም። ምነ አምዕል ለሀ እንዴ አንበተው ሸዐብ ናይለ ድዋራት ዲብ ዮም 28 ኖቬምበር ዐጣል እንዴ ሐርደው እግል ልዛዮሩ አሰብደው። ምን ኩሉ ኤረትርየ ወአቶብየ እንዴ ኢተርፍ ህዬ መጽኦ ወልዐይዶ ገብአው። ሼክ ሙሰ ምን መይቶ 250 ሰነት ወደው ልትበህል። 150 ሰነት ለገብእ ህዬ ክም ተዐየደ እግለ ታሪክ ምን ቀሩብ ለልአምሮ ሰብ ዕምር ለህድጎ።

ቀዲም ኣሳር፦ ዐዲ ክንዘናብ ለትትበህል ናይለ ምዔርየት 27 ሚልዮን ሰነት ለወዴት ዲብ ብለቅ ለትበደለት ዕጨት ቀደም ገሌ ሰኖታት ትረከበት። ዓቅቢት ትርድት ዲብ ገብእ እግለ ህዬ ዲብ ዝያድ ድራሳት ህሌት።

እብ ሰለስ መነቲት ብለቅ ለበጥረ ዲብ ድዋራት ዐዲ ኣርበዐ ለልትረከብ ደብር ገሌ ምን ለለትዐጅብ ክልቀት ጠቢዐት ናይለ ምዔርየትመ ምስል ዐጃይብ አርዛቅ ምዔርየት ዐዲ ኳላ ለልትሰጀል ቱ።

መንፈዐት ማይ እት ገሮብ ሚንአድም

ማይ ስትየት፡ ምን ዐቂብ ዓፍየት ክልኦት እንዴ አምበትነ አስክ አንቀሶት ከባደት ሜዛን ገሮብ ለበጼሕ መንፈዐት ቡ። ገሮብነ ርቱብ ሸቅሉ እግል ሊዴ ማይ ላዝም ለአትሐዝዩ።

መፋስል-ገሮብ ክም ምራድ እግል ልትሐረክ ሰዴ፡ ዲብ መፋስል ገሮብ ወዔጻት ለህለ ጽበጥ ለበዝሐ እብ ማይ ለትከወነ ቱ። ለጽበጥ ማይ ህዬ ሐድ 80% በጼሕ። መንፈዐት ማይ ዲብ ገሮብነ አክል እሊ ምህም ሐቆ ገብአ ህዬ፡ ገሮብነ መደት-ረያም ማይ ሐቆ ኢረክበ፡ ዲብ መፋስል ገሮብነ ውጃዕ ወዴ ዲብነ ክምሰልሁመ ዐጭሞታትነ ሕድ ሰበት ደግሸ ዲብ ክቡድ መሻክል ዓፍየት ንትካሬ።

ማይ ካፊ ሰቴነ ምን ገብእ ጠላለት እንዴ ከልቀ፡ ነብረ ዲብ ሐቀቀት ነፍዐነ። አፋነ፡ አንፍነ ወዕንታትነ እግል ልጥለልመ ሰዴ። እሊ ህዬ ምንለ ኢለአትሐዜ መትሐራካክ ወመደረት ዳፍዕ እግልነ። ስትየት ማይ አፋነ ክም ነድፍመ ወዴ። ነብረ ወሐለውያት ሐቀለ በልዐነመ አፋነ እብ ማይ መስመስናሁ ምን ገብእ ምንለ ዲብ አንያብነ እግል ልትከለቀ ለቀድር ባክቴርየ እግል ልንደፍ ሰዴ።

ማይ ዲብ ኩሉ ገሮብነ ኦክሲጅን ለአትባጽሕ እግልነ። ዝያድ 90 ምእታይት ምን ጽበጥ ደም ማይ ቱ። ደም፡ ኦክሲጅን እንዴ ጸረ ዲብ ኩሉ ገሮብነ ለልአትባጼሕ ፌሻይ ክምቱመ እግል ነአምር ወጅብ።

ማይ፡ ዓፍየት ወግርመት ቀርበት ገሮብነ ለዐቅብ እግልነ። ገሮብነ ነሻፈት ዶል ለአርኤ፡ ቀርበትነ ግርመት እግል ተሀሌ እግለ ኢትቀድርኒ። መትጨራማጥ ወመትቃራፍ ቀርበት ናይ ገሮብ ህዬ እብ ሰበብ ኢረኪብ ማይ ካፊ ለመጽእ ሕማም ገሮብ ቱ።

ማይ ወራታት ሐንገል ለአነሽጥ፡ ነሻፈት ገሮብ፡ ሸክል ወወራታት ሐንገልነ ለትወቀለ መሻክል ክም ጀሬ ዲቡ ሰብ-መቅደረት ዓፍየት ልትሃገው። ማይ ዲብ አፍረዮት ሆርሞናት ወአትሐላለፎት ለአይክ ዶር ውቁል ቡ። ገሮብነ መደት ረያም እንዴ ጸምአ ጸንሐ ምን ገብእ ዲብ ሜዛንየት ወአፍካር ድዕፍ እግል ልጅሬ ዲብነ ቀድር።

ማይ፡ ሐፋነት ገሮብ ራቅብ እግልነ። ዲብ ምግባይ ክፋል ቀርበትነ ለልትረከብ ማይ ሐፋነት ወደ ዲብነ ምንገብእ፡ አው ህዬ ዲብ ሐፋነት ለበ አካን ህሌነ ምን ገብእ፡ ለህበት እግል ነአፍግር ሰዴነ። ለእንልህብ እቡ ሰበብ ሐፋነት ገሮብ ክምቱ እግል ነአንተብህ ወጅብ።

ዲብ ገሮብነ ማይ እብ ቅያስ-ሑድ ህለ ምን ገብእ፡ እብ ቀሊሉ ሐፋነት እግል ልትሰምዐነ ቀድር። ማይ ንዛም-ሐቀቆት ነብረ ለአተርድ። ለንትመወነ ነብረ እብ ዋጅብ እግል ትሕቀቅ ገብአት ምን ገብእ ማይ ምህም ቱ። ነሻፍ ገሮብ ዲብ ንዛም ሐቂቅ ነብረ መደረት ክቡድ ሰብብ። ገሌ ምንለ ለልትርኤ መሻክል ዓፍየት እንፋኽ ወቅሐር ቱ።

ማይ፡ ደቅጥ-ደም ራቅብ። እት ገሮነ ሕዲነ ማይ ህለ ምን ገብእ፡ ደምነ እግል ልሕፈስ ልትቀሰብ። ደም ሐፍሰ ምን ገብእ ህዬ ሰበብ ደቅጥ ደም ክምቱ ኢንትህመል!!

ማይ ዲብ ንዛም ትንፋስ ምህም መንፈዓት ቡ። ገሮብነ ነሻፍ አርአ ምን ገብእ ሀዋእ ለለአትሐላልፎ ዐነድር ገሮብ፡ ምን ገሮብነ ለፈግር ፌሻይ እግል ለአንቅሶ ልትቀሰቦ። እሊ ህዬ አስባብ ሕማም አዝመት ወሐሳስየት ቱ።

ማይ፡ ሐቀቆት ቅዛእ ለቦም ነበራት ለአትሻፍግ። መዓድን ወብዕድ ቅዛእ እብ ዋጅብ እንዴ ሐቀው ዲብ ኩሉ ገሮብነ እግል ልብጽሖ ሰዴ።

ማይ እምበል እሊ ልትሸራሕ ለጸንሐ፡ ከላዊ እግል ኢልደመር ሰዴ። ከላዊ ዲብ ገሮብነ ለህለ ዐደድ ፌሻይ ለራቅብ ክፋል ገሮብነ ቱ። ዲብ ገሮብነ ማይ-ካፊ ኢህለ ምን ገብእ፡ ከላዊ እብ ለተፈናተ መሻክል እብ ቀላል ልደመር። ዎሮት ምንለ አሻይር ሕማም ዲብ ከላዊ እመን ዶል ልዘህር ቱ።

ሀለዮት ማይ ካፊ ዲብ ገሮብ፡ ርስሐት ገሮብነ እብ ቀላል እግል ልፍገር ሰዴ። ማይ ካፊ ስትየት፡ ድብ ገሮብነ እብ ባክቴርየ እግል ልትከለቅ ለቀድር አስማም አው መትሰማም እብ ገበይ ሽን ማይ ወከደን ምን ገሮብነ እግል ልፍገር፡ ማይ ዶር ውቁል ቡ። ከላዊ ለዲብ ገሮብነ ለህለ ስም ዲብ አፍገሮት ሸቅል ትሩድ ምንመ ለአገዴ፡ ማይ-ካፊ ኢሰቴነ ምንገብእ፡ ለእብ ከላዊ ለትዓረ አስማም እብ ሽን እግል ልፍገር ለህሌት መቅደረት ክመ ትትሐዜ ክም ኢትገብእ ሰብ-መቅደረት ዓፍየት ሸርሖ።

95% ጽበጥ ሽን ማይ ገብእ እት ህለ፡ ለ 5% ምን ገሮብነ ለትጀምዐ ርሶሕ-ሓጃት ክምቱ እግል ነአምር ወጅብ።

ማይ፡ ሜዛን ገሮብ ለአነቅስ። ማይ ካፊ ሰቴነ ምን ገብእ ሜዛን ገሮብ እግል ልንቀስ ክም ሰዴ ልትሸራሕ። ማይ ምንለ ብዕድ ለእንነስኡ ፌሽት ካሎሪ አው ጣቀት ለአለቡ ፌሻይ ቱ። ሰበት እሊ ማይ እብ ብዝሔ ሰቴነ ምን ገብእ፡ ዲብ ገሮብነ ለተርፍ ካሎሪ ሰበት ኢህለ፡ እብ ገበይ ብዕደት ዲብ አንቀሶት ሜዛን ገሮብ ዶር ክምቡ ልትሸራሕ። እምበል እሊመ፡ ማይ እብ ብዝሔ ሰቴነ ምንገብእ፡ ነብረ-ብዞሕ እግል ኢንንሳእ ሰበት ሰዴ፡ ክምሰልሁመ ነብረ አጊድ ዲብ ሐቀቆት ክም ሰዴ ለሰብ-መቅደረት ሸርሖ።

እግል ንኣምሩ ለወጅብ ጋርመ ህለ። ነብረ ዶል እንበሌዕ፡ ማይ-ብዞሕ እግል ንስቴ ኢወጅብኒ። ንትመወን ዲብ ህሌነ ከርሸትነ ለነብረ እግል ተሓቅቅ አሲድ ተአትዳሌ። ማይ እብ ብዝሔ ሰቴነ ምን ገብእ ላኪን፡ ለማይ እግለ አሲድ ሰበት ለአቀጥኑ፡ ነብረ ናይ ሓቀቆት ምሽክለት እግል ልሳድፈነ ጠቢዒ ቱ።

ገሮብነ ገሌ ምንለ ለለአትሐዝዩ ማይ ምንለ ለእነስኡ ጅንስ ነብረ እግል ልርከቡ ቀድር። እግል መሰል ርኤነ ምን ገብእ፦

- ምን መረቅ፡ ከመዶረ፡ አራንሺ፡ ብርጪቅ ወብዕድ። ለበዝሐ ገሮብነ ለለሐዝዩ ፌሻይ ላኪን ምንለ ዲብ እት ክል-አምዕል ለእንሰትዩ ማይቱ ለረክቡ።

ዲብ አምዕላይ ሐያትነ ለእንወድዩ አሽቃል፡ ማይ ምን ገሮብነ ነቅስ። እብ ገበይ ለህበት ወእብ ሽን ማይ ምን ገሮብነ ፈግር። እብ ትንፋስናመ ማይ ክም ፈግር እግል ነአንተብህ ወጅብ። ሰበት እሊ ለፈግር ፌሻይ እግል ንብለሱ/ንበድሉ ወጅበነ።

ለለአትሐዜ ቅያስ ማይ፦

እት ክል አምዕል ለእነስኡ ማይ ቅያሱ ምስል ሓለት-ጀው ወለእንወድዩ ወራታት ወብዕድ ልትፈናቴ። እት አምዕል ለለአትሐዜ ቅያስ ማይ ምን ነፈር ዲብ ነፈርመ ልትፈናቴ። ሰበት እሊ እት ክል-አምዕል ለእነስኡ ማይ አው ለለአትሐዜነ ማይ እሙር እግል ልግባእ ኢቀድርኒ። እብ ዓመት ሰብ ምህነት-ዓፍየት ለለአተፍቆ ዲቡ ላኪን እሊ ለተሌቱ፦

- ውላድ ተብዕን ሐድ 3.7 ሊትሮ፡
- አዋልድ አንሳት ህዬ ሐድ 2.7 ሊትሮ ማይ ዲብ አምዕል እግል ልሰተው ለአትሐዝዮም ለልብል ቱ።

ዝያደ ማይ ስትየት ለለአትሐዜነ ወቅት ህዬ፦

- ሐዝ ዶል ለህሌ ዲብነ፡
- ሐፋነት ጀው ዶል ለህሌ፡
- ጠርሽ ወፍጋር እቡ ሕሙማም ዶል ነሀሌ፡
- ለህበት እብ ብዝሔ ምን ገሮብነ ዶል ፈግር፡
- አጀኒት ዝያድለ ዐባዩ እት ገሮቦም ብዝሔ ማይ ህለ። ግርዝ ልትወለድ ዲብ ህለ 78 ምእታይት ምን ክፋል ገሮቡ እብ ማይ ለትከወነ ቱ። ሐቆ ሐቴ ሰነት ዕምሩ ህዬ ዲብ 65 % ነቅስ።
- ዲብ ገሮቦም ብዝሔ ሽብሕ ለቦም አንፋር ዝያደለ ሽብሕ ለአለቦም ማይ እት ገሮቦም ህለ።
- ውላድ ተብዕን ዝያድ አዋልድ አንሳት እት ገሮቦም ማይ ልትረከብ።

ርክን ርያደት ሐንገል

1. ለነእሸ ወድ እንሰ ሚ ልትበህል?
2. መፍሩድ ለዐቤ ሚ ብዔር?
3. ለትትሐለብ ነአት ዕሻር ትትበህል መ ነቡል?
4. እት እንሰ ለአበረት ሚ ትትበህል?

በሊስ

(The answers are printed upside down.)

1. ጋፊዊ
2. ቋዋ ፊታ
3. ሃህ·ፃ
4. ዐወኍቷ

ተበስም

ክልኦት ሐው ኦሮቶም ሐንገል ወኦሮቶም ሚ ከሴከ ለልትበህሎ ዐለው። ለሚከሴከ ዲብ ተሰጂል መድረሰት ጌሰ። ወለሐንገል ህዬ አካን ጣሑነት ጌሰ። ሚከሴከ ዲብ ተሰጂል ክም ቀርበ - ስሜትከ ምንተ? \`ሚከሴከ\`። ለሰጅል እዜመ እብ ድግማን ስሜቱ ትሰእለዩ። ወለደረሳይ እብ ድግማን \`ሚከሴከ\` በልሰ። ሐቆሀ ለደረሳይ እሙ እግል ልትላኬ አሰእለዩ። እምለ ደረሳይ ዲበ መድረሰት ክም መጸት ወልኪ ምንተ ስሜቱ? ዲብ ልብል ትሰእለየ። ህታመ \`ሚከሴከ\` በልሰት። "እንቲ እሲት ሐንገል ብኪ፣" እት ልብል ለሰጅል ክም ትሰኣለየ ለእሲት ህዬ "ሐንገል ጣሑነት ጋይስ ህለ" በልሰት ዲቡ።

ገባይል ትግሬ ሕድ ለልድሕሮ ዲቡ መናሰባት

መድሐር፡ ለመድ ሐቴ ምን ሰዋልፍ መጅተማዕ ትግሬ ተ። ክምሰል ፋል-ሰኒ ወህያብ ህዬ ትትርኤ። መብዝሑ ወቅት ዐባዩ ሰኔት ሐቆ ገብአት እግሎም፡ እግለ ሰኔት ለወደ እግሎም ለልትበርዕወ ተ። መድሐር እግል ዎሮት እብ ሒለት ኖስከ እግል ትፍደዩ ለኢቀደርከ ፌክ ጋንከ እግል ተአስክብ፡ ምንከ ወኬን ሒለት ወደቅብ ለቡ ካልቅ እግል ልፍደዩ እግልከ መትሐሰቦት አው ወከሎት በህለት ቱ።

ገበይል ትግሬ ሕድ ለልድሕሮ እቡ መናሰባት ብዙሕቱ። እግል ዮም እግል መርዓዊ እት አምዕል ህዳዩ ለልድሕሮ በ መድሐር እግል ንቀድምቱ።

- ህዳይ በኪት ልግባእ እከ፡ እንሻለህ መርዓት በኪተት ትግባእ እግልከ፡ እብ ጽምድ በኪት ትእቴከ፡ ውላድ ተብዕን ወእግል አንሳት ትፍሬ እግልከ፡ እብ ሕድ ሒሶ ወተርፍኩም እት ምድር ልትረፍ፡ ዕምርኩም ልጠወል፡ ወገድኩም ልብዛሕ፡ ድቢል በኪተት እሰር፡ ህዳይ በኪት ወስዒድ፡ ቤት ማል ወዕያል፡ ቤት ዕምር ጥዉል ወርዝቅ ዋሴዕ፡ ሒስ እቡ ወዚድ፡ ረአስ ሕጡጥ ወጽምድ ውቱድ ግባእ፡ እንተ እብ ማል ወህተ እብ ዕያል!

እሊ እት ወክድ ህዳይ፡ እግል መርዓት ወመርዓዊ ለገብእ መድሐር እብ ገበይ ሕላይመ እግል ልግባእ ቀድር። እግልሚ ህዳይ ዎሮ ምን መድሐር ብዙሕ ወሕላይ ለገብእ ዲቡ መናሰባት ቱ።

ዔማት፣ ክታብ ሜራሰ

ርክን መጤጣም

ጅንሰ ጅላብ

- ዕብሪ
- ሰምቡቕ
- ዱኒክ
- ሆሪ
- ፈሉከት
- ዘዒመት
- ረመሰ
- መርከብ

ዔማት፣ ክታብ ጀህ

ሐብሬ

ሐይሳም ቁርአት እግል ትሻርኮ ምስልነ ወረአይኩም እግል ተሀቡነ ሰእየትነ ዐባይተ።

ዕንዋንነ ውዛረት ተዕሊም ወሳእል እዕላም
ዕልብ ተለፎን 114991
ወዕልብ ቡስጠት ህዬ 609 ቱ።

እም ኮምፒተር ቻይነ

ድወል ምውዳቅ እግል ቻይነ "እለ አዜ ሀሌት እተ ሓለት ላቱ እግል ትሕለፈ ኢኮን! ቻይነ ገድም ሰመ ገለደ ገአት!" ልብለ ወተሕሊላት ለሀይበ እተ ለዐለየ ሰነት ተ ሰነት 1960 ወባካተ። እብ አማን ሀዬ ለመርሐለት ለሀ እግል ቻይነ ሰድት ዐለት። እግልሚ፡ ለእያም ለሀይ ጃፓን ለቀዳሚት ዌራይተ እብ ሐዲስ እንዴ ወረተ ሰማን ሰነት አርወሕ መላይን ለነስአ ሐርብ ደም ድራሩ እቱ ሸ'ምት እንዴ ዐለት፡ ረበርበ እግል ትናግፍ ዶል አንበተት፡ ሐርብ አድሕድ ምን ኩብደ እንዴ ትወለዐ ዲቡ፡ ቅሩብ መትሸላል ባጽሐት ዐለት። ለክርበት ለሀ እቡ ኢደዌት፡ ለሐቴ ወለተአምነ መስንየተ ለዐለት እትሓድ ሶቬትመ እንዴ ጠልመተ በነ ዎሮ ረአሰ ለተርፈት ዲቡ ዘበን ጤልማይ ካርፈ ዐለ። እብለ ሓለት እለ ምነ ቴክኖሎጂ ጥዉር ወአሰለሓት ዘበናይ ለመልከ ድወል ዐባዩ ግረ ሰበት ተርፈት፡ ለ'ሰብ ሒለት ወርዝቅ ሕነ' ለልብለ ድወል እብ ሐዲስ እግል ኢልትወለበ እተ ፈርሀት በአተ።

እትለ መርሐለት መሰደድ ሐቴ ፋርሰት መንግፋይት ዐደ አብሀዘት። እበ እሉ ወዴት ወቀይ ተእሪካይ ሀዬ፡ ቻይነ እት መጃል ቴክኖሎጂ ረሐ እንዴ ቀድረት እግል ትሄርር ወለዐለት እለ ፈርሀት አምን ወደሐን እግል ትትገልጸጽ ምነ አንበተት።

እለ ወለት እለ ሸየ ፔይሱ ትበሀል። ምን ዋልዴን ዳርሳም እት መዲነት ቼንግቼንግ ዲብ ሰነት 1923 ትወለደት። ወለት አርበዕ ሰነት ክም ገብአት እት ምህሮ ዘበናይ እንዴ አቴት ጀዋእዝ እት ትትማጤ ዲብለ መዲነት እምር ለዐለት ወጠንያይት ጃምዐት አቴት። እት ሰነት 1945 ሀዬ አወላይ ዲግሪሀ እብ ሀንደሰት ኤለክሮንየት ነስአቱ። እት ሰነት ለሀ ምነ እት ሐንቴ ወራር ጃፓን ኣይተት ለዐለት ናይለ ወክድ ለሀይ ዓሲመት ቻይነ መዲነት ናንጂንግ ዐዱ እንዴ ፈግረ ማጽእ ለዐለ ያንግ ላይሚንግ ለልትበሀል ሻብ ተኣመረት ወትፋተው። ሻማቶም እት ምዕራፉ እንዴ ኢበጽሕ ላኪን ሸየ ፔይሱ ድራሰተ እግል ተአተላሌ አስክ መዲነት ሻንሃይ ገዐዘት። በዐል ሻመ ያንግ ላይሚንግ ሀዬ እግል ለትወቀለት ድራሰት ፊዚክስ አስክ ኤደምብረ-ስኮትላንድ ጌሰ። ሺያ ሰፈላል በዐል ሻመ መትከሃል ሰበት አበ እለ፡ ሐቆ ክልኤ ሰነት ዐሬቶ። ወምስሉ እት ጃምዐት ኤደምብረ አቴት። ዲቡ፡ ሐቴ ቅቡልየት ዐባይ ለረክበት ዲበ ወረቀት ብሑስ ቀደመት። ሐቆ እሊ ናይ ብሑስ ሸቅለ እት ሰነት 1950 ምነ ጃምዐት እብ ሀንደሰት ኤለክሪክ እብ ደረጀት ዶክተሬይት ትደሐረት።

ሐቆ መድሐራት እተ ሰነት ለሀ፡ እግለ ፈታየ - ያንግ ላይሚን- ተሀዴት። እሎም ክልኦት ዳርሳም ለእሉ ኬለለው ዕልም እት ዐዶም እግል ልሸቀው እቡ ሰበት ትፋሀመው ሕጸናቶም ክም አትመመው እበ-እባሆም እት ሰነት 1951 እት ዐዶም ወሸዐቦም አቀበለው።

ክልኢቶም እት ጃምዐት ሲንግወ ሸቅል ክም አተው፡ ዶክቶር ሸየ ኢደንገረት እተ ዶለ ዲብ ወራት ድራሰት ተለኮሙኒኬሽን ትጸመደት።

ሕዝብ ሹዒ ናይ ቻይነ እግለ ሰልጠት ጻብጥ ለዐለ ሕዝብ ኮሚንታንግ እንዴ ፈለ ሰልጠት ዲቡ ክም አዶረየ፡ ለምን ድወል ምውዳቅ ትትሀየብ ለዐለት ሰዳይት ክሉ ረአሰ በጥረት።

ለማኦ ጼቱንግ መርሑ ለዐለ ሕዝብ ሹዒ ቻይናመ እግል ድወል ምውዳቅ ዔጻቱ ሀበየን ኩዲብለ እብ እንክር ቅብለት ለትትጋነዱ እትሐድ ሶቬት ትወለበ። እግል ቻይነ እት ሐረት ሹዕዩን እንዴ ሓበረየ ምስል እትሓድ ሶቬት እት ሸራከት ስትራቴጃይት ጸምደ። ወእለ ሸራከት እለ ኢአኬት፡ እትሓድ ሶቬት እግል ቻይነ እብ እቅትሳድ፡ ዕሉም ወቴክኖሎጂ እግል ትሰደየ አንበተት። ሸየ ፔይሱ እ'ትለ ሸራከት እለ ምነ አግደ ዑለመ ገብአት። እት ሰነት 1953 ምስለ እት አካዳምየት ዕሉም ቻይነ እንዴ ገብአው፡ ቻይነ ናይ ኖሰ መሳኔዕ ኮምፒተር እግል ልጠውሮ ብሐሳት ወዱ ለዐለው ክልኦት መሀንድሰ ዐባዩ እንዴ ገብአት ሰሀመ እግል ቲዴ ትየመመት።

እተ ወክድ ለሀይ አሜሪከ፡ እትሓድ ሶቬት፡ ብሪጣንየ ወሐር ፈረንሰ ዐሬት እበን፡ ወድያሁ ለዐለየ ክም ጠወሮት ሳተላይታት፡ ጠወሮት ወጀረቦት አሰለሓት ኑክሌር፡ ወእዳረት ፋዬሕ ወሕቡሉክ ንዛም መዋሰላት ለመስል መቅደረት ድፋዐን ለለአተርድ በራምጅ፡ ጠወሮት ኤለክትሮኒካይ ኮምፒተራት አካኑ ለሐልፈ ለአለቡ ክምተ እብ ዐመል ለአክዳሁ ዐለየ። ቻይናመ እ'በን እግል ተዐሬ ገአት ምንገብእ፡ ሰልፍ ክሉ ናይ ኖሰ በርናመጅ ኤለክትሮኒካይ ኮምፒተር እግል ትጠውር ክምበ እንዴ አምነት ለብሐሳት እብሎም ሰለሰ መሀንድ አበገሰቱ።

ምናተ እሊ መስል በርናመጅ እግል ልሸቄ ገአ ምንገብእ እብ መጃል ኤለክትሮኒክ ወሕሳብ አምር ውቁል ላቦም መዋጥኒን እግል ልትዐለሞ ሰበት ብእቶም፡ እት ጃምዓት እሎም መስሎ ደረሰ አፍረዮት መዝ ዶክቶር ሸየ ፐይሱ ገብአ። እብ አሳስ እሊ ዶክቶር ሸየ እብ ህግየ ሩስየ ለትዳለ ኤታን ወገበይ ሸቅል ኮምፒተር ለኸሰሰ አክትበት እት ህግየ ቻይነ ተርጀመቱ። ዎሮ ምን እሊ 1000 ሰፍሐት ለብእቱ ክታብ ዐቢ ገብእ እት ሀለ፡ ምኑ ለትፈናተ ደውራት/ ኮርሳት እንዴ ተአዳሌ እተ ለወክድ ለተአሰሰት ጃምዐት ዕሉም ወቴክኖሎጂ እግል ደረሰ ዕሉም ኮምፒተር ቻይነ አምሀሮት አንበተት።

እት ረአስ እሊ መስኡለት ተእሂል ደረሰ እንዴ ገብአት ብዝሓም ዳርሳም ዕሉም ኮምፒተር አ ፍ ሬ ት ። ክ ም ሰ ል ሁ መ ዑለመ ቻይነ እት ሰነት 1959 ምን ክልኤ ኤለክትሮኒካያት ኮ ም ፒ ተ ራ ት እተሓድ ሶቬት እንዴ ነግለው ሞዴል 103 ወሞዴል 104 ለሰመወን ኮምፒተራት ሰንዐው። ዲብ ሰንዐት እለን ኮምፒተራት ሐዞት ዶክተር ሸየ ሰኒ ዛይደት ዐለት። ቻይነ ኮምፒተራት እንዴ ሰንዐት እግል ተአፍሬ ዶል አንበተት ላኪን፡ ሀተ ወእትሓድ ሶቬት ምስንዮተን ፈንጨጋር እግል ልእተየ አንበተ። ክመ ልትበሀል ሰቡብለ ፍንጌር "ሕናቱ መርከዝ ሹዕየት ዐለም፡ አባ ሕናቱ ራትዐት እድንያይት ገበይ ሹዕየት ጻብጣም ለህሴነ" እት ልብለ ምን ትናተሸያቱ። እብለ ለሸራከት ክም ትፈንጠረት እተሓድ ሶቬት እት ሰነት 1960 ክለ ለእግል ቻይነ ተሀይበ ለዐለት ሰዳይት ቴክኖሎጂ፡ ዕሉም ወምክር እት ሐቴ ኢነት አብጠረተ። ለታክብ ለዐለ ኢንዳስትሪ ኮምፒተራት ሰዳየት እትሓድ ሶቬት ሐቆ በጥረት ምኑ ላሊመ ክም ኢልትመዬ ድወል ምውዳቅ ክም አምር ትቡት ነሰአያሁ። ወርያተን ሀዬ ክም ሰረፋሪፍ ድቁብ እግል ለዐቦርግ አንበተ።

ምናተ ለቅማም እግል ቻይነ ምን ሄራር ኢተክለየ። ዶክቶር ሸየ ፔይሱ እበ ወዴቱ ትሉሉይ ሸቅል ብሑስ፡ እተ ሰነት ለሀ ቻይነ ናዬተ ለትብለ ኤለክትሮኒካይት ኮምፒተር ዐሜካሊ አፍሬት። እለ ክምለ ቀዳምያት ለዲብ ቴክኖሎጂ እተሓድ ሶቬት ለተንከበየ ክልኤ ኮምፒተር እንዴ ኢገብእ፡ እብ ከማለ ፍሬ አምር ወጅሀድ ዶክቶር ሸየ ተ። እለ ተእሪካይት ኮምፒተር እለ ' ማሺን 107' ትሰሜት። ወእብ ብዝሐ እንዴ ፈሬት ዲብ ክለን መአሰሳት ተዕሊም ወተእሂል ቻይነ እት መዓል ወዐለት። ገሌእዋን ክም ከልአት ሀዬ፡ '150 AP' ለትሰመ ሻፍግ ፕሮሰሶር ጠወረት። እብለ ሀዬ ለ"ሞት ጋንሐቱ ሀሌት" ልትበሀል ለዐለ መስነዕ ኮምፒተር ቻይነ ፈድልለ እት ኖሰ ለተንከበ ሸቅል ቴኮኖሎጂ፡ ምን ሞት እንዴ ነጀ እብ ገያደት ገጽ ቀደም ቤለ። ዶክቶር ሸየ ሀዬ ሸረፍ ሸቅለ ለዐል ለትረፌዕ "እም ኮምፒተር ቻይነ" ለትብል ክናየት ተሀየበት። አሳስ ናይ እሊ ዮም ቻይነ ዲብ ክለ ዐለም ራክበተ ለሀሌት እዴ ዛይደት እት መስናዕ ኤለክትሮኒክያት ወኮምፒተራት ምን ገብአት ሀዬ ለትፈናተ ወቀየ ለለአምር እለ ወሕሸመተ ለወቅል ሸሃዳት ረክበት። ዎሮ ምኑ፡ ፈደሬሽን ኮምፒተር ቻይነ እግል ሕሸመተ ክል ሰነት ምስል ኮምፒተር እትለ ልትጻበጥ መጃላት ተዕሊም ወብሑስ ሓይሰት ፍገሪት እግለ ረክበው ፈዳብያም ውላድ ቻይነ "ሸየ ፔይሱ" ለስሜተ ጃእዘት ለሀይብ። ክምሰልሁመ፡ ዲብ መዲነት ኤዲምብረ-ስኮትላንድ ፡ እግል ሕሸመተ ሐቴ መአሰሰት ለዓሊት ደረጀት ምህሮ "ሸየ ፔይሱ" ስሚት ሀሌት።

ዶክቶር ሸየ ፔይሱ እት ሰነት 2014 ምን እለ ዐለም እብ ሞት ምንመ ትፈንቴት፡ እበ ናፌዕ ዐመለ ዲመ እት ትትፈቀድ ትንብር ሀሌት።

ዔማትቱ፦ መጀለት አግእዞ ዕልብ 48

መድሐራት 38ይት ደውረት ክደመት ወጠን

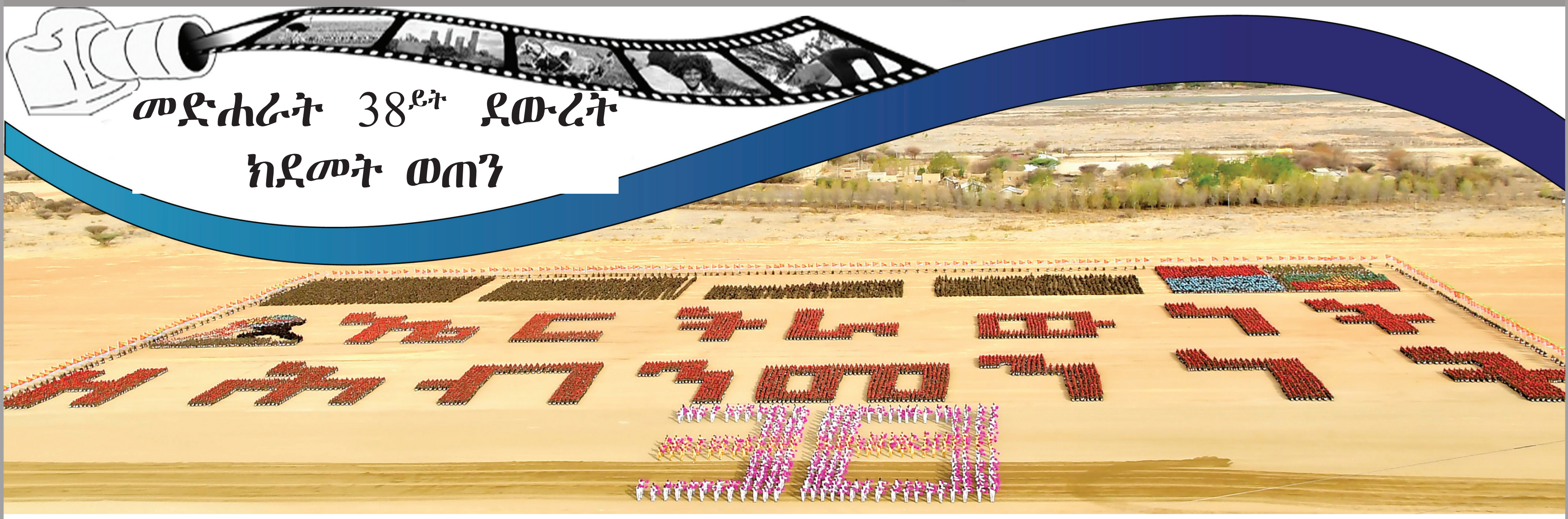

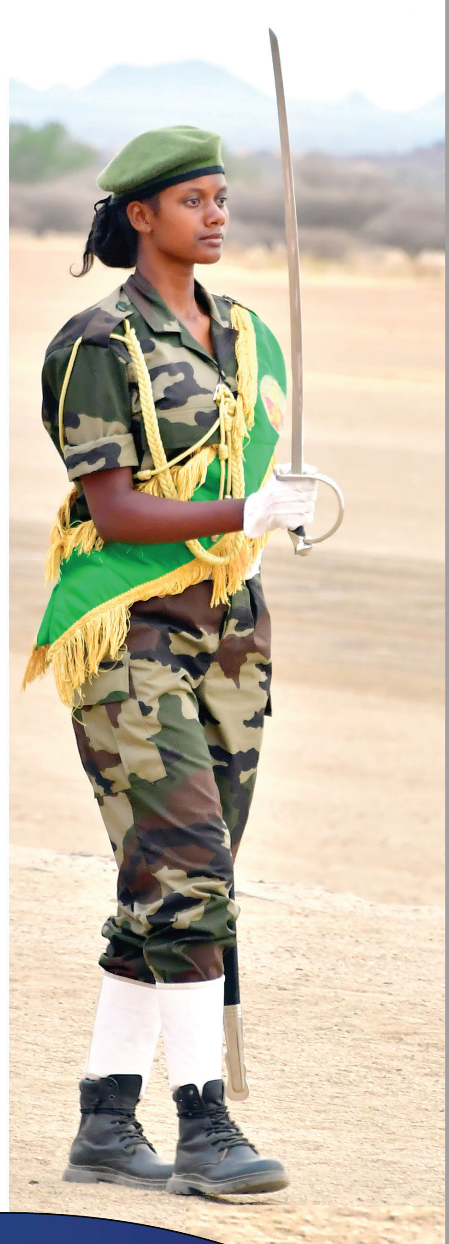

ስወር - ክብሮም ጸሃየ
ኣብርሃም በየነ

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ

አጭፋርነ እብ ክሱስ ሓለት ዓፍየትነ ሚ ለአሽር?

ዲብ አጫብዕነ ለህለ አጭፋር እግለ ምን ተሐት ለህሌት ገኖበት ምን መትአዛይ ዳፌዕ እለ። እምበል እሊመ አጭፋርነ እግል ሕከት ወቅርፈት ሰዴነ። ሐት-ሐቴ ኢነት እት አጭፋርነ ለትትከለቅ ጸዕደ ሓጀት እብ ‘ሉኮኒክያ’ትትአ’መር። እሊ ህዬ እሻረት ሕዱነ መዕድን ካልሰዩም ቱ። ክም እሎም ለመስሎ ምስል ዓፍየትነ ለትጻበጠው ሓጃት ህለው። ጭፍር አተላላይ ናይ ገኖበትና ቱ፣ ወምን ኬራቲን ህዬ ልትሸቄ። ኬራቲን ጭፍር እግል ልትፈጠር ለሰዴ ጅንስ ፕሮቲን ቱ።

እብ አሳስ እሊ እት ጨፍር ለልትርኤ ሰርቅ ወረሕ ለመስል ‘ሉኑላ’ ለልትበሀል እት ገብእ ክም አሳስ በቈል ጭፍር ልትአመር። ደካትረ ሓለት ዓፍየትነ እብ አጭፋርነ ጌምሞ እት ህለው ክም መበገሲ እሊ ‘ሉኑላ’ ልትነፍዮ።

እሊ በህለት ምን ዓፍየት አጭፋርነ እንዴ አንበተው አስክ ሕማም ከላዊ እግል ልኣምሮ ሰድዮም።

እምበል እሊመ ‘ክላቢንግ’ ለልቡሉ እት ፍንጌ ጭፍር ወገኖበት ለልትከልቅ መሻክል መትፈናታት ቱ። አጭፋርነ በደል እት ገኖበትነ ለጥእ፣ ልትሸተት ወልአኬ። ‘ክላቢንግ’ እት ደም ለደህረ ዐደድ ኦክሲጅን ክም ህለ ለሐብር። እሊ ህዬ እብ ብዝሐ ምስል ሕማም ሰረጣን ሸነብእ ወመሻክል ልብ እግል ልትጻበጥ ቀድር። ሰበት እሊ እሻረት ‘ክላቢንግ’ ለቡ ነፈር እብ ሸፋግ ሻዐት እግል ልውዴ ዑለማእ ዓፍየት መክሮ።

እት አጭፋር ለትፈግር ጻዕዳ እሻረት ‘ሉኮኒክያ’ ትትበሀል። ህተ ህዬ መብዝሑ ወቅት እሻረት ሕዱነ ቪታሚን ወመዓድን ተሐብር። ጭፍርነ ክሉ ረአሱ ጻዕዳ ገብአ ምን ገብእ እት ደምነ ሕዱነ ፕሮቲን ህለ በህለት ቱ። እሊ አሻይር ሕማማት ኩብደት ወስከሪ እግል ልግበእ ቀድር። ጭፍርነ ሰመይዊ ሕብር እት ገብእ እቱ ወክድ ገሮብነ ኦክሲጅን ናቅስ ምኑ ክም ህለ ለአሽር።

ጭፍርነ እት ሊኒ ሕብር ዶል ልትበደል እት ገሮብነ ሕዱነ ኦክሰጂን ክም ህለ ለአርኤ። እሊ ህዬ እሻረት ሕማም ልብ እግል ልግባእ ቀድር። ሰበት እሊ፣ እት ወቅት ሻፍግ እት ዕያደት ፍሕስ እግል ንውዴ ወጅብ። እት አጫቤዕ እግርከ ጻዕደ አውመ ቢጫ ሕብር ዶል ትርኤ፣ እሊ እሻረት ፋንጋስ እግል ልግባእ ቀድር።

አጭፋርነ ምስል ሸክል መዕለቀት ለልትመሳሰል ዶል ገብእ፣ እሻረት ሕዱነ ደም እግል ልግባእ ቀድር። ምናተ እት አጭፋር ለልትርኤ መትቀየያር እብ ሰበብ መሻክል ዓፍየት ለመጽእ ሌጣ እንዴ ኢገብእ፣ እብ ሰበብ ሓለት መንበሮመ እግል ልግበእ ቀድር።

እግል መሰል እብ ‘አኒኮስኪዝያ’ ለልትአመር መትቀራፍ ጭፍር ወጭፍር ምን አካኑ ሐር ልትሸነክ እት ህለ ለሳድፍ ቱ። እብ ሰበብ ሰደ ለሐልፈት ሐጽቤ እደይ እግል ልምጽእ ቀድር። ሰበት እሊ ክሉ እት ጭፍርነ ለመጽእ መትቀያያር ዴራይ ሌጣ ቱ በህለት ኢኮን፣ ላኪን ወቅት ረዪም ለከልእ ምን ገብእ እት ቄዳይ ዓፍየት እንዴ ጊስነ ምክር እግል ንንሳእ ወጅብ።

ዲብ ቻይነ ጸለይም ደመሚት ክም በክት ሰኒ ልትሐሰበ

እት ቻይነ ጸለይም ደመሚት ክም በክት ሰኒ ወፋል ኬር ልትርኤ። ሶቲሽ ለልትበህሎ ሙጅተማዕ እት ዐዋዲሆም ጸለይም ደመሚት ክም ለውቀት ወመትቀዳም ከምሰልሁመ እት ወቅት ሐርሰ ፋል ኬር እግል ረኪብ እተይ ሰኒ ወብዕድ እት ልብሎ ወሱፋ፣ እብሊ ህዬ ክም ዕላመት ርዝቅ ወተጥዊር ትትነሰእ።

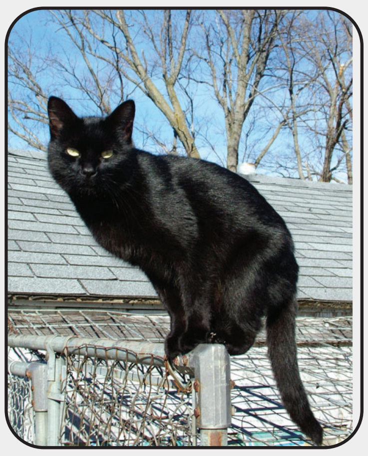

እሊ ክእነ እት እንቱ ቀዳምያም ምስሪዩን እግል ጸለይም ደመሚት ሕሽመት ዛይደት ለህዩቡ ነብረው። እተ ክምሰልሁመ መራዐየት ሰኔት ወዱ እሉ ክም ዐለው ልትደገም። ህቶም እግለ ጸለይም ደመሚት ወሱፋ እት ህለው፣ ዘርእ ኬር ለዋሌ ሔዋን ቱ ልብሎ። እግል መሰል ድሙ ጸላም ለትትርኤ እቱ ደዋይሕ ዐልቀት ሐዳስ እግል ትትወለድ ቱ ለልብል ተፍኪር ክም ቦም ልትሀደግ።

ተአምሮ ማሚ?

- ድራጎን ፍላይ ለልትበሀል ሔዋን 30,000 ሌንስ ቡ፣ እብ አሳስ እሊ ህዬ ብዙሕ ሰወር እግል ልርኤ ቀድር፣ ምናተ ወድ አዳም ሐቴ ሌንስ ሰበት ቡ ሐቴ ሱረት ሌጣቱ እግል ልርኤ ለቀድር።
- ኦሮ ታምም ነፈር ከባደት ቀርበቱ 3 ኪሎ ግራም ትበጼሕ።
- ምን 2000 ወለዐል ለገብእ ናይ ከደን ብቅል ስራይ-ሰረጣን ክም ብእቱ ልትሸረሕ።
- ሪም ሸሕለለ ናይ ኦሮ ነፈር 25 ሰ.ሜትር ገብእ።
- ኑብረ ምን አፍነ እብ ሻሕለለ አስክ ኩብድነ እግል ትብጻሕ 7 ካልኢት ነስእ ምነ።
- እት እንሰፍሬ እቱ ወክድ ገሮብነ ሕድ በሌዕ።
- ዕንታትነ እት ለነቤዕ እቱ ወቅት ኣንፍነ ጠልል፣ እሊ ለገብእ እቡ ሰበብ ህዬ ለእንብዕ ምን ዕንታትነ ዲብ ኣንፍነ ሰበት ልትከሬ ቱ።

ምን በህል

- እግል እሳት እብ እሳት ለልትከበት ፍገሪቱ ጨበል ሞሻት ሌጣ ገብእ። “ማዘር ተሬዛ”
- ክል አምዕል ህያብ ረቢተ ጠምጠማ እግል ተአዳውር ሐቆ ሐዜከ ህዬ እበ ለሐልፈየ አምዔላት ኢትሕሰብ። “ዶ/ር ኢብራሂም አልፈቂ”
- መልህይ ሐሰት ክመ ዕዛልካቱ፣ ዶል አደሐ አሰርከ ገይሱ፣ ክም ጸልመት ላኪን በዴ። “ዐሊ ክለይ”
- እግል ሐቴ ካልኢት ሐሩቀትከ እግል ትምለክ ቀደርከ ምን ገብእ፣ ምን ትዕስ ፈጅር ትትነጄ። ‘ኮንፉሽን”

10 ፍንቲቱ ሰወር ሕዘው

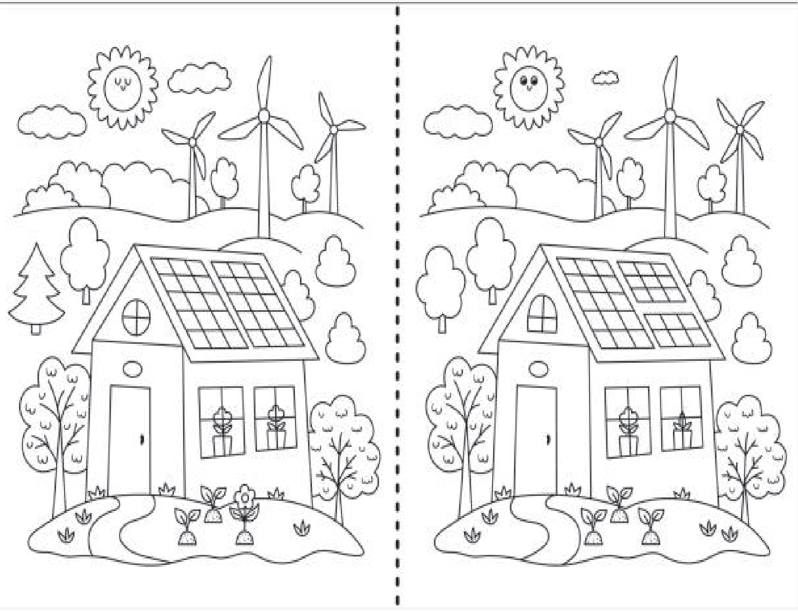

ጋብሌ ምስል አዳም ለልአትመሳስሉ ጠባዬዕ ብዞሕ ክምቡ ተአከደ

ጋብሌታት አክል-ሕድ ክም አዳም ሰእየት ወዴ ወሸዐር ሰኒ ክም ልትፈህሞም ወክም ልሽዕሮ እቡ እተበ ዲብ ጃምዐት ሊንከን ለገብአ በሐስ ትአከደ።

ዑለመእ ውቁላም እት ወደዉ በሐስ እገር ቀዬሕ ለቦም ጋብሌታት፣ አክልሕድ ክመ ለልአጠቡ (መጥብየት) ሔዋናት ወሰራይር እብ ሸፋግ ለኢልትቀያየር ሸዑር ክም ቦም ለአፍህሞ። እለ ፍገሪት ሐዳስ ለሔዋናት እት ደሪበት ሔዋናት እብ ከፎ ገበይ እግል ለትጻበጦ ክም ወጅብ ዐቢ ፈህም ለትህይብ ክምተ ሸርሐ።

እሊ በሐስ ለወደው ዑለማእ፣ ‘ቼሎኖዲስ ካርቦናርስ’ እንዴ ትበህለው ለልትሰመው እገር ቀዬሕ ለመልኮ ጋብሌታት እት ሰራይር ወመጥብየት ለትገብእ ‘ኮግኒቲቭ ባያዝ ቴስት’ ለትትበሀል ገበይ በሐስ ቱ ለወደው እቶም።

ለበሐስ ጋብሌታት እት ወክድ ለዓዲ እብ ከፎ ክም ልሽዕሮ ወሚ ፍዑል ክም ለአመጽኦ እብ ቀየሞት ወእብ ታየኖት፣ ጋብሌ ሰእየት ብዝሕት ለመልክ ወሰኒ ለልሐስብ እት እንቱ ክም ረክበዉ ለዑለማእ ወድሖ። እብ አሳስ እሊ ህዬ፣ እሎም ሳእየት ውቅል ለመልኮ ጋብሌታት ለደህረ ጨቅጥ ክም ቦም እግል ልፍህሞ ቀድረው።

ትርብየት

ዛህራ ዐሊ.

ለጼርባይ እበን

ሐቴ መደት ዎሮ እበን እንዴ ጸርበ ምኑ አሽካል እንዴ ሸቀ ለልትናበር እናስ ነብረ። እሊ እበን ዐበዩ እበን እንዴ ጸርበ ለሐዘዩ ሽክል ለአፈግር ወዲብ ዐዳገ እንዴ ከረዩ ክምሰል ትዘበ እብ ዐውሉ መናበረቱ ለአርሄ ዐለ። ላመ ሰብለ ዐድ ሀቱ ለሸቅዩ አሽካል እበን ምነ ምን ዕጩይ ለልትጸረብ ብዕድ አሽካል ሰበት ገርም ወልተረድ እግሎም ብዝሓም ዘባይን ዐለው እግሉ። ምናተ ጸራብ እበን ክምሰል ጸራብ ዕጩይ ቀሊል ሰበት ኢኮን ዲመ ልትዕብ ዐለ። ልባሱመ እብ ረበርብ ናይለ እበን ዲመ ጩብላይ ቱ። ለሸቅሉ ማል ረክብ ምኑ ምንመ ዐለ፥ ለተዐበት ላኪን ምን መቅደረቱ ወለዐል ትገብእ ዐለት።

ሐቴ አምዕል ክም በዲሩ ዘባይኑ ጣልባሙ ምኑ ለዐለው ሽክል እግል ልጽረብ አስቡሕ ዲብ ሐቴ በልቀት ዐባይ መጸ። አምዕል እብ ሪመ ጸርብ ወዐለ። ጸሓይለ አምዕል ለሀ ሰኒ ሕፍን ሰበት ዐለት ተዐበቱ ተዐበት ወሰከተ።

ሰር አምዕል ክምሰል ገብአ ሰኒ ሰበት ተዐበ ሸበህ እግል ለዓርፍ ሐንቴ ጽላል እክርር ወደ። ወእባሁ ሰካብ ገርበ እቡ። ሐቆ ገሌ መደት እበ ባካቱ ጭፍር ስምዐ። ምን ረአ አዳም ብዞሕ ሴር እንዴ ወደ

እብ መጅሙዐት መጅሙዐት ዲብ ልሄርር ረአ። "ሚ አዳምቱ እሊ አክል እሊ ብዞሕ ወአየ ገይስ ህለ?" እት ልብል እግል ለአተድሌ ሽንኩቶም እንዴ ቀርበ ምን ረአ ለአዳም ሰሩ ሽቃለ፥ ሰሩ ዔቅበት ወሰሩ ዐሳክር ወዲብ ምግቦም ልብሰት ሰኒ ግርም ለላልብስ ሹም ዲብ ገናድል ረአ። ለዶል እለ ርሑ ወመናበረቱ ትዘከረ። "እሊ ክሉ አዳም ዲብ እሊ ዎሮ ሹም ፍሩር ህለ። ለልብሰቱ እበ ግርመት! ወክሉ ለአዳም ኬድመቱ ተ በህለትቱ። ዐጃይብ ዎሮ ከሐቴ መንበሮ ነብር። ያሬት አነ ምን እሊ ሸቀለ ሀላክ እንዴ አባሬኮ መልክ ምን እገብእ። ክለ እለ እዲነ ወመለኮ። አክል እሊ ኬድመት እንዴ አትፈረርኮ ምን ለዐልዩ ዎሮ ወኢገብእ፥" ቤለ።

ህቱ እሊ ከሊማት ትምኔ ምን አፉሁ እንዴ ኢለአተምም ለለአትዐጅብ ጋር ጀረ ዲቡ። ርሑ ምን ገንሐ ለርሱሕ ልባሱ ዲብ ልባስ ሐሪር እንዴ ትበደለ፥ ለቀረፍድ እደዩ እንዴ ምስዳር እግል ሊጊሶ ኢቀድረው። ላመ መልክ እት ረአስለ ሐፋነትለ ጸሓይ ላብሱ ለዐለ ለቡብስ ሱፍ ወከቡት ሐሪር ክምሰል ረመጭ ለብለበዩ። ለሀበት እበ ትፈተከ። ሀሩር ልቡ ወዕንቱ አቅወዩ። እግለ ዐሳክሩ "ብጠሮ! ብጠሮ! ሸበህ እግል ነዓርፍቱ" አማውር ሓለፈ ዲቦም።

መስኡል ናይለ ዐሳክር ዲብ መልክ እንዴ መጸ፥ 'መንባነ፥ ሓይስ ሐምለ፥ ድማኑ ወድገለቡ ዐሳክር እንዴ ትከለለዉ፥ ከላስ አርወሐቱ መልክ እንዴ ትቀየረት ረአየ። ሰኒ ፈርሐ ወተዐጀበ። "ዐጃይብ! መልክ ግብአት አክል እሊ ቀሊልቱ። አነ መልክ ወእሊ ክሉ አዳም ኬድመቼ! አልሐምድለ ምናመ መናበረት ለሀ ምን አባሬኮ" ቤለ ዲብ ዐራት ሐሪር ግሱይ ዲብ እንቱ እግለ ራፍዓሙ ለዐለው አግብር ዲብ ገንሕ። እሊ መልክ ወዐሳክሩ ገይሶ ውዕላም ምንመ ዐለው፥ አካኖም እንዴ ኢበጽሐ ጸሓይ ተረደት ዲቦም። ምን ክትረት ሀሩር ወለ ሐቴ

ወሕሹም መልክ፥ ዮም እት ንትበገስ ቀደም ውድቀት ጸሓይ መስኩብነ ኢበጽሐነ ምን ገብእ ሰጋድዩ እግል ልትበተክ እንዴ መሐልከ አማውር ሐሉፍ እንተ። ወአዜ ነዓርፍ ትብለነ ህሌከ። ምድር ህዩ ዲብ መሴ ገይስ ሰበት ህለ ጸሓይ ዲብ ወክድ መስኩብነ እግል ተአብጽሐነ ኢኮን' ቤለዩ ዲብ ሐንቴሁ እንዴ አብረከ።

መልክ ሃይቡ ለዐለ አማውር ሰበት ትረስዐ፥ እግለ መስኡለ ዐሳክር ሳምሐኒ ቤለዩ። ወእግለ ዐሳክር ሄራሮም እግል ለአተላሉ ሐበረዮም።

ምድር ዲብ መሴ ወጸሓይ ዲብ ትተረድ ጌሰት። ዐሳክር ተዐበት። መልክመ (ለቀዳም ጼርባይ እበን ናይ አዜ መልክ) እበ ሀሩር ልባሱ ዲብ ላክፍ አንበተ።

"አነ መልክ አነ። ማልክ ወትሩድ! እለ አማን ተ። ምናተ ምን ሒለቼ ሒለት ጸሓይ ትተረድ ህሌት። ምንዩ ለልተረድ እግል ለህሌ አለቡ። ያሬት አነ ጸሓይ ምን ዐሌ" ቤለ።

አዜመ ሐቴ ዶል ዲብ ጸሓይ ትበደለ። እለ ሐዳስ ሒለቱ እግል ልራቅበ ኢቀድረ። አርድ እብ ዕንታቱ አንደደዩ። ሰዐር ወአቀጥፍ ሐረ። አብሑር ወምሒጣት ፈልሐ ከዲብ ሃፊ ትቀየረ። ለሃፊ ዲበ ዐስተር ክምሰል ዐርገ ዲብ ደበኒት ጽልሙት ትቀየረ። ጸሓይ (ሐዳስ ሒለት መልክ) ምስል ክሉ እሊ መተራደ፥ በርሀተ እግለ ዲብ ዐስተር ለዐለ ጊመት ጸላም ለመስል ደበናታት እግል ትሕለፉ ኢቀድረት። "ምን ጸሓይ ለልተረድመ ህለ። ያሬት አነ እለ ጊመት ጸላም ለበርሀት ጸሓይ እግል ተሓልፍ ለኢቀድረት ጋቢእ ምን ዐሌ!" ተምነ አዜመ።

አዜመ ዲብ ሐቴ ደቂቀት ዲብ ጊም ትቀየረ።

እላመ ሐዳስ ሒለቱ ምን መራቀበቱ ወለዐል ገብአት። ለጊመት ጸላም ዘላይ ወአበርቅ እቡ አርድ በለሰት። አርደት እብ ወሓይዝ ትገለደት ዓጩይ ወአብያት ክሉ ወሓይዝ ገርበ እቡ። ዲበ ምድር ለተርፈ ሓጃት ዐለ ምን ገብእ ለጼርባይ እበን (ናይ አዜ መልክ) ጸርቡ ለዐለ አሽካል እበን ሌጠ ዐለ። ለጼርባይ እበን (ናይ አዜ መልክ) እሊ እበን ምነ አካኑ አው ምነ ሽክሉ ጼርባይ እበን ሌጠ እግል ልቀይሩ አው እግል ለሐርኩ ሌጠ ቀድር። እሊ ክሉ ለዐለ ሕየል እግል ልቀይሩ ኢቀድረ። ያሬት ለጼርባይ እበን ወገብእኮ ቤለ።

አዜመ ጼርባይ እበን እግል ልገበእ ክምሰል ተምነ ሐቴ ዶል ዲብ ጼርባይ እበን ትቀየረ። እሊ ጼርባይ እበን እብ እቢ ናይለ ዐለት እግሉ ምህነት ጸራብ እበን፥ እብ ሕልም ዶል ከዲብ ሐቴ ክልቀት ልትቃየር እንዴ ዐለ ክሉ ክምሰል ጀረበ እት ኣክር ለዐለት እግሉ ምህነት ቅያስ ለሐምድ ገብአ። ወእባሁ ምን እግል ለዓርፍ እክሩር ዲበ ለዐለ ጽላል ፈግ እብ ፍዝዐት ቤለ። "አልሐምድለ እሊ ክሉ ልትርኤኒ ለዐለ ሕልም ምን ወዔካሁ እግልዩ" እንዴ ቤለ ሰኒ ፋርሐ ዲብ እንቱ ናይ ጸራብ ኣላቱ እንዴ ነስአ ሸንከትለ እንቡተ ለዐለ እበነት ትበገሰ።

ረቢ ዓፍየት ሐቆ ሀቤነ፥ ክሉ እንዴ ሸቄነ እግል ነኣቴ ምኑ ለእንቀድር ጅንስ ሸቅል እግል ንእቤ ወእብ ናይ ብዕዳም ምህነት አው ሸቅል እግል ንቅነእ አለብነ። ለህሌት እግልነ ዲብ ነአትሓይስ ወእብ ቀልብነ እንዴ ትከበትነ ሸቄነ ምን ገቢብእ ደሚርነ ርዩሕ ዲብ እንቱ እንነብር።

ገሌ ምን መባልስ ዕጉል

• እግል ሰኔት ወረሕመት ለትወድየ ምስዳር ክሉ ረአሱ ኢትበዴ። ሕድት ምን ውዳይ ስን አክል ደብር ዐቢ ተ።

• ጥልም እግል መስኪከ፣ ዲብ አርወሐትከ ትረክበ። እንተ መልሀይከ ሐቆ ጠለምከ ዎሮት ኢጠልመኒ ለቴልካሁ አግደ መልሀይከ ክምሰል ጠልመከ ሽክ ኢትውዴ።

• ምን እሙር አባይከ ፍንጌ ፍንጌ ላቱ ፈታይከ ልትኬለም። መውቀፍ ለአለቡ ፈታይከ ዝያደት ትደገግ ምኑ። እለ ምብላስ እለ "አባይከ ረቢ ከርዑ ምን ፈታይከ ትደገግ" ለትብል መሰል ተአተርድ።

• ሐሳይ አማን ምንመ ልትሀጌ ለአምኑ ኢረክብ! ሐሳይ ግንዳይ አርጸት ባልዐቱ ቱ!

• ዲብ ምድር ደሐን ሓጥር እግል ትግበእ ሰኒ ቀሊል ቱ። ምናተ፣ ሐጠር ወፈርሀት ዲብ ቴለል ስዱድ ልትጀረቦ።

• ዐቅል ሐቆ ልውሕድ ምክሔ ወአደፋራስ ዘይድ።

• ልባስ ነዲፍ ዑረት እግል ልገልብብ ቀድር። ምብላስ ሐዋኒት ላኪን እግል ግሉል ትፈዴሕ።

• ብዝሓም እግል ትረዬሕ ሐቆ ወጠንከ ወለ ዎሮትመ እግል ትረዬሕ ኢኮን።

• እንዴ ወቀለ ለበኬ እብ አማን ለተአዘ እንዴ ኢገብእ እግል ለአትሳሜዕ እንዴ ቤላቱ።

• ለበዝሐ ወቅት አባይነ ኖስነ መንግአት እንፈቴሕ እግሉ። መንገአትነ ዶል እንደብእ አባይ ሀለቢእ ገብእ!

• ቤጭከ እንዴ ኢትፋረከ ኢትዐልቡ!

እንዴ እለ ሰኣል እግል ትብለሶ ጀርቦ

ሐቴ ሰሬረት እግል ብዕዳት እለ ለመስለ ሰራይር "ሰላም ዐሌክን ዐድ ምእት" ቴለተን። ሀተን ሀዩ፥ "ያእ!" ሕናዲ ዐድ ምእት ይሕነ። ሕነ፡ አክልነ፡ ሰርነ፡ ርብዕነ ወእንቲ ዶል ንትጀመዕ ቱ ዐድ ምእት እግል ንገበእ ለእንቀድር፡" ቤለያሀ። እሊ እብ ከአፍ አማን እግል ልገበእ ቀድር? በሊስ እንዴ ኢትርኡ ኖስኩም በሊስ እግል ትርከቦ ጀርቦ። በህለት ለዐደድ ከም እግል ልገበእ ህለ እግሉ?

በሊስ

በሊስ ናይ እለ ሰኣል ክእነ መስል።

፧ዕሀዐ ሀሁሂ ሂህሬሬሂ ቱሂፊ ሬዐፊፏቱ ፕሬሂ

I = ችሬሂ

6 = ሬየሁጋ

8I = ሬጋሀ

9Ɛ = ሬሃሣሂ

9Ɛ = ሬሢ

መሐመድ ዳፍለ

‘ኤረትርየነት ለተትሐብን ህውየት’

ሳወ ዓሲመት ሸባብ ኤረትርየ እት ክል ሖል ክእነ ኣሌላት ከድፍዐት ቀዳሚት እንዴ አድሐረት ድፍዓት ሓሪት ለትትከበት እቱ ወክድ ቱ። 38ይት ደውለት ክድመት ወጠንመ ለናይ ሖል አካደሚያይ ወዐስከርያይ ተድሪበ እንዴ አትመመት ዲብ ዮም 11 ጁላይ 2026 ረስሚ ደሐረት።

ዲበ መናሰበት፡ ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ፡ ወዚር ሕኩማት አቃሊም ሰፌር ዐብደለ ሙሰ፡ ርኢስ ሀይአት አርካን ኤረትርየ ጀነራል ፊሊጶስ ወልደየውሃንስ ለብእቶም ሰብ

ሰልጠት ሕኩመት፡ ቅያደት ጄሽ፡ ወእብ ኣላልፍ ለትዐለብ ዕዙም ጋሽ ለሻረከ እተ መናሰበት እብ አሴራር ዐስከሪ ወዕፌ ፈን ጋምለት ዐለት።

መድሕረት 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን፡ አንፋር መዐስከር ሳወ ውብዕዳም ዕዱማም ጋሽ አካናቶም ክምሰል ጾብጠው፡ ለበርናምጅ አክል ሕድ ሳዐት 6፡30 አስቡሕ እብ ዝክረት ሹሀደ አስተብደ። ሐቆ እሊ ሳወ ለትብል ሕላየት ትግረይት እብ ፈናን መንሱር ሳልሕ ክምሰል ትቀደመት፡ ሐቆሀ ናይ 40 ደቂቀት ዐርድ ዐስከሪ እብ አንፋር 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን ትቀደመ።

እት ክል ሰነት ከለትፈንተ አሽካል ወተርጀመት ለቡ ዐርድ ዐስከሪ ልትቀደም። አንፋር 38ይት ደውረት ክድመት ወጠንመ ናዮም ፍንቱይ ተርጀመት ለቡ ዐርድ ቀደመው። እሊ “ኤረትርየነት ለተትሐብን ሀውየት” እበ ልብል ዕንዋን ለዳለ ዕፌ፡ እብ ብሎካት እንዴ ትካፈለው ቀዱሙ ዲብ ህለው፡ ዲብለ እብ ትግርኛ “ኤርትራውነት ዝሕብን መንነት” ለልብል 15 ሕሩፋት፡ ክል ሐርፍ ክመ ሸክለ ሐርፍ ለትለጠመው እቱ አንፋር ዶል ትርኤ ትትዐጀብ።

እግል መሰል እትሊ ብሎካት ለትረተበው አንፋር ክድመት፡ እብ ጀሜዕ 11,340 ገበአ ዲብ ህለው፡ እግል መሰል ዲበ አወላይ ሐርፍ ኤ ሌጡ፡ 715 ነፈር ርቱባም ዐለው። እብሊ አሳስ እሊ ክል ሐርፍ ከናዩ ብዝሔ አዳም እንዴ ትረተበ እሉቱ እሊ ዲብ ለዐል ለረኤናሁ ጀሜዕ ዝያድ 11አልፍ አንፋር መሰለው እቱ። ኩሉ ለብሎካት ህዬ 20 ዐለ። ሐቆ እሊ ሽዕር እብ ህግየ ትግርኛ እብ ደረሳይ መአንብታይት ቤት ምህሮ ሳወ ትቀደመት።

ዲበ መናሰበት ሓይስ ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ እተ ቀደመየ እግል መድሕረት 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን፡ ዋልዴን፡ መምሀራን ወሙረብየት አሰናይ ሐቆለ ቤለ፡ ዲበ ዓደትለ መድሐራት፡ ለቀርበ ዕፌ ዓዳት ለለአይፋዜዕ ወመዋልያይ ደሬዕቱ ‘አብሸር’ ዲብ ልብል ሸርሐዩ። መድሕረት ዲብ አከእለሎት አምር ወወቀይ ዴበ ወደዉ ለኢልትሐለል ሰባት ትምኔቱ ሰኔት ሸርሐ። እለ ካብረት ዕለት ዲብ ሐያት ናይለ ደሐረው ምህም መርሐለት ምን ገብአት፡ ነቲጀት እምተሓን እብለ ኢከሰስ፡ አካዳምያይ ወራት እበ ደቀበ እግል ልትኤተን ሰበት ቡ፡ አውለውያቶም ወተኛርቦም ናይ ኑዕየት አምር ክምሰል ልትረከብ ምኑ ጀላብ እግል ልግበእ፡ እምበል ህኮት ከዲም ወወቀሎት ምህዞ ወአምር ዲብ ዓበዮት እግል ልትከደም እቱ ክምሰል ወጅብ አትፋቀደ። ዲበ ወደዉ ባዳሪታት ዲብ አርወሐቶም ዐቦት ምስተቅበል ዲብ ሰላም ወመሰኩበት መጅተመዕ ወወጠን ለለሀሌ እሉ ዛይድ ዶር ቀሊል ክምሰል ኢኮን፡ እሊ እንዴ ተአመረ ክብድት ናይ ደሚር መስኡልየት ለለአረዕ ክምቱ ሐበረ።

ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ ዲብ ደንጎበ፡ ዓይለት ወአቃርብ ክምሰልሁመ ወዛረት ተዕሊም ዲብ አካዳሚያይ ሄራር ተዕሊም ዋጅበት መራቀበት ወሰዳይት እግል ሊደው አትፋቃድ ለኢለትሐዝዩ ላብድ ክምሰል ገብእመ አትፋቀደ። መድሕረት ዲበ ወደዉ ለኢልትሐለል መዕጸም ዐውቴ እግል ልጃቅፎ፡ ዓይለት፡ መጅተመዕ ወመደርሲን ወሙረብየት ናይ ሰርገል ትምኔቱ ሰኔት ሸርሐ እሎም።

ቃእድ መርከዝ ተድሪብ ሳወ ኮሎኔል ደበሳይ ግደይ እብ ተረቱ ዲበ ቀደመየ ከሊመት፡ መድሕረት እብ መትሰባል ዛይድ ሙደርሲን ወሙረብየት ዲብ ክሉ ለዲብ ሳወ ለልትሀየብ ምህሮ፡ ዝያድ 96 ምእታይት እንዴ ተዐወተው ዲብ መድሐራት ምን በጽሐው “አሰናይኩም” ሐቆለ ቤለ፡ ክምሰለ ሐልፈው ሐዎም ወሐዋቶም ዲብ ክሉ ለትፈረረው እቱ ወጠንያይ ወቀይ በቃዐቶም ክምሰል ለአክዶ ዳምን ክምሰልቱ አከደ።

መድሕረት ምነ ዲብ ክለ ኤረትርየ ለህለ ካልኣይ ደረጀት መዳርስ ለመጸአው እት ገበኡ፡ እግል 8 ወሬሕ ናይ 12 ፈስል አካዳሚያይ ምህሮ ወእግል 4 ወሬሕ ዐስከርያይ ወሲያሲያይ ተድሪብ ክምሰሁመ እክላቅያት ለከምክም ተእሂል ነሰአው።

ክምሰለ እት አምጸኦት ሕርየት ዲብ ሐፊዝ ወሐሸሞት ሲያደት ወጠንመ እብ እስትሽሃዶም ሽዐቦም ለአንገፈው ሸባብ፡ ምን

ብዕድ እንዴ ኢገብእ ምን እሊ መርከዝ ተድሪብ ወተእሂል ሳወ እንዴ ፈረው ለትባዘሐው ለሔሰው አንፋር ቶም። ሰበቡ ሳው፡ አዳም ለልትበኔ እተ ዔማት ቅወት ኤረትርዩን ተ። ዝያደት ክሉ ህዬ እግል ንተምነየ ኤረትርየ ለበኔ ፍክር ለፈሬ እተ ምን ገብአት፡ ምን መተንካብ እት ብዕዳም ለትባሌሕ መምህር ናይ ክለ ሐያት ኤረትርዩን ተ ሳው። እብ ሸሬሕ ሐጨር መዐስከር ሳወ ወጠናም ለለአድሕኖ እብ ውሕደት ለለአፈዘያ ናይ ምህነት መቅደረት ለከሰቦ እተ ሐረት ተ።

ሳወ እግል ክሎም ለዲብ ሕፍዘት ሕርየት ወሲያደት ወጠን እግለ በደለ ለአለበ አርወሐቶም ለደፍዐው ምሔርበት ልሰዕ እግል ዕዶም ለዳፈያ ወለ በኑ ህለው ፍራስ ተአትፋቅደከ። ህለዮትነ ወመንበረትነ ደማን እንዴ ረክበት ለገረመት ህዬ ፈድል ሳዋ ቱ። ሳወ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ክምሰል ሕክምን፡ ከህረበት፡ ማይ ወብነ ላቱ ብቀዕ መሕበራይ ከደማት እንዴ ገብአ እተ ግርም መዲነት ጋብአት ህሌት። ሸባብ ምንለ ትፈናተ አርካን ወጠን ለመጸአ እቡ ለትፈናተ ዓዳት ወለመድ፡ አምር ወምህነት ዲብ ሳወ እንዴ መጸው ልትዐንዶቁ ወልትካፎሉ። ዲብ ሐቴ ዐግሎ እንዴ ተዐገለው ህዬ ውሕደቶም ለለአተርዶ ወሕድ ለለአምሮ እተ ሐረት ውሕደት ወሰባት ተ።

ዲበ መናሰበት እብ ፍርቀት ዓዳት ቅያደት ምውዳቅ ጸሓይ ለዳለ ወለትቀደመ ለፈናተ ወራታት ፈን ህዬ እግል ክሉ ዕዙም ለረይሐ ዐለ። ክለን ቆሚያትነ ህዬ ለአዳለያሁ ሐልየት ክምሰልሁመ ለዳለ ተማሲል ወአሽዓር እግለ መናሰበት ዝያደት ገማለት ወነያረት ሀበየ።

እምበል እሊ ዲበ መናሰበት እብ ለትፈናተ ዐስከርያይ ወቀይ ተንሺን ልግበእ ወሐረከት ገሮብ እንዴ ፈደበው ለተዐወተው ጀዋእዞም ምን ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ ወቃእድ ሀይአት አርካን ቅዋት ድፈዕ ኤረትርየ ጀነራል ፊልጶስ ወልደየሃንስ ትከበተው።

ዲብ ደንጎበ ለእብ ዝክረት ሹሀደ ለትከሰተ በርናምጅ መድሐራት 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን አክል ሕድ ሳዐት 9፡00 እብ ነሺድ ወጠን ተመ። እብሊ ህዬ መድሐራት ሳወ ምን ዶለ እት ሖለ ለአብጸሐን።

ርያደት

ኣድም ኣብሓረሽ

ሄኖክ እቲ ዱር ቺንግሃይ ቻይነ ልትዐወት

ኤርትሪ መትባድራይ ናዲ ኣስታና -ሄኖክ ምሉብርሃን፡ ማሌ-ለሀ ኣትኒን እቲ ገኣት ሳልሳይት መርሐለት "ዱር ማግኒፊሰንት ቺንግሃይ" እብ ለሔሰት ሾላተ መትጃግረቱ እንዴ በድረ ተዐወተ።

እለ 12 ኪሎምትር ሰጋደት ትርድት ለዐለት ዲብ ናይ 167.7 ኪሎምትር መሳፈት፡ ዲብ ሄኖክ፡ እቲ ናይ ደንጎበ ኣምታር ምስሉ ለዐለት መትባድረት እብ ግምብየ እንዴ ኣጅገሐ እብ 3ሳዐት፡ 33ደቂቀት ወ8ካልኢት ለጅግረ እንዴ ኣትመማ ቱ ለትዐወተ።

ናይ ደዓም ዕዉት እሊ ጅግረ እብ ፍሌንያት ህርዲ ወኣክደር ጋብእ ለዐለ ሄኖክ፡ እብሊ ሰርገል ማሌ ሌጠ ምን ደረጃት 13ይ ዲብ ካልኣይ ዓርግ ህለ። ምነ ሚርሓይለ ጅግረ ለህለ ህዬ እብ ሐቴ ካልኢት ድንገር እንረክቡ። ሚርሓይለ ጅግረ ለህለ ኣሌክሳንደር ሳልቢ ህዬ እብ 31 ንቅጠት ለትልህየ ዋሌ ለህላ ቱ። እቲ ማሌ ኣተሉት ለዐለት ጅግረ ህዬ፡ 195.7 ኪሎምትር መሳፈት፡ 20 ኪሎምትር ሰጋደት ለዐለት እቲ ትርድት ትልህየ ዐለት። ሄኖክ እትለ ጅግረ 9ይ ደረጃት ክም ጸብጠ ሸበካት ሐብሬ ርያደት ሕቡራት ህለየ።

እሊ ሻብ፡ እቲ ጅግረ ፍሌንየት ኣክደር ምን ሰነት 2023 እንዴ ኣንበተ ኣስክ ሰነት 2025 ደርብ ኣድሕት ለትዐወተ ዲባ ክም ቱ፡ ሰጅላትለ ጅግረ ለኣክድ። ፍሌንየት ህርዲመ ምን ገብእ፡ እቲ ሰነት 2023 ወ2025 ዕዉት እባ ቱ። እብሊ ህዬ፡ ጅግረ "ማግኒፊሰንት ቺንግሃይ" እቲ ሰነት 2023 ናይ 2.2 ምቅያስ ዩሲኣይ ለዐለ እሉ፡ እትለ መደት ኣዜ ናይ 2 ፕሮ ደረጃት ለቡ ጅግረ ፈዳብያም ሰብ መቅደረት ብድረ ዐጀላት ክም ቱ ልትደገም። በክት ሰኒ እግል ሄኖክ ምሉእብርሃን!

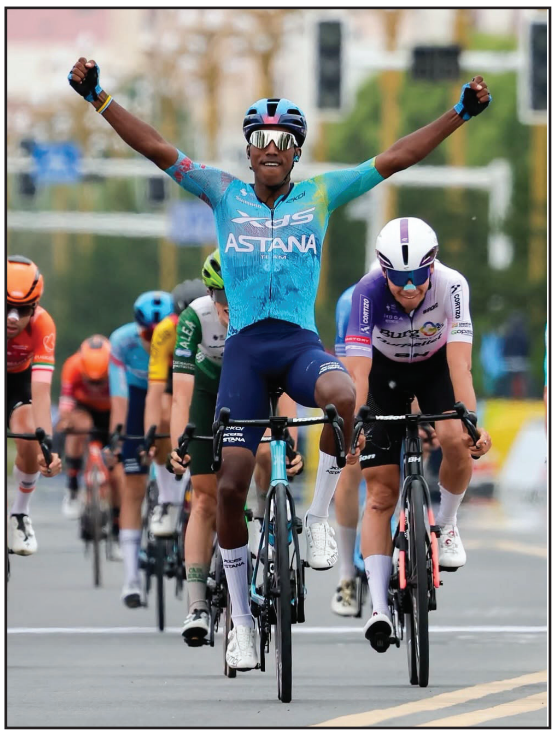

ሄኖክ፡ ዲብ ዱር ቺንግሃይ

ሻምፕዮን ቮሊቦል ኣቅሊም ምግብ ኣስክ ካቲመ ገጹ ልሄርር

ሻምፕዮን ሰነት ጅግራታት ቮሊቦል ምውስም 2025/26 ኣቅሊም ምግብ፡ ለሐልፊ ሰነብት ትልህያታቱ ወደ። እሊ ውላድ ወኣዋልድ ፍረቕ ካልኣይ ወሳልሳይ ዲቪዝዮን ለኣሻርክ ለህለ ትልህያታት፡ ሰንበት ንኢሽ እሰልፍ ለትልህ ፍረቕ ኣዋልድ ዕዳገ-ሐሙስ ወደምቤሰምበል ዐለየ። ለትልህየ ህዬ ደምቤሰምበል 2-1 ተዐወተየ ዲበ።

ካልኣይት ትልህየ ፍንጌ ፍረቕ ሳልሳይ ዲቪዝዮን ላቶም ውላድ ለገብአት እቲ ገብእ፡ ፈሪቕ ዐወት ምስል ኣዱሊስ እግል ልትልሄ ለዐለ እሉ፡ ዲብ ወቅቱ ሰበት ኢሐድረ፡ እብ ፎርፋይት 2-0 ትቀለበ።

ለተሌት ጅግረ ህዬ ፍረቕ ኣዋልድ ካልኣይ ዲቪዝዮን ሳሊና ወፌስቲቫል ለትዋጅህየ ዲበ ዐለት፡ እቲ ኣወላይ ሾት ፈሪቕ ፌስቲቫል 25እብ22 እት ልትዐወት፡ ዲብ ካልኣይ ሾት ላኪን ሳሊና 25እብ19 ሰበት ቀልበየ፡ ትልህየ 1-1 ገብኣት።

እቲ ሳልሳይ ናይ ፈናታይ ሾትመ፡ ለእንዴ ኢልትቀለበ ኣስክ እለ ለኣተላልየ ለህለየ ኣዋልድ ፈሪቕ ፌስቲቫል እብ እዴ ለዓሊት 15-2 ቀልበየ ከትልህየ ዲብ መስለሐተን ወፈርሐት መኣይደተን እንዴ በደለያሀ 2-1 ተዐወተየ።

ራብዓይት ትልህያመ ፍንጌ ፍረቕ ካልኣይ ዲቪዝዮን ደምቤሰምበል ወዕዳገ ሐሙስ ለገኣት ዐለት። መትልህየት ክልኢቱ ፍረቕ ፈዳብያም ሰበት ቶም፡

ምን ፍረቕ ቮሊቦል ኣዋልድ

ምን ፍረት ኩረት ዲብ ብልሰተ ወኣትከባባተ ትልህየ ውጅህት ወጄዝባይት ኣርኣው።

ደምቤ-ሰምበል ህዬ ለኣወላይ ሾት 25እብ22 ኣትመመዉ። እተ ተለ ካልኣይ ሾት ዕዳገ ሐሙስ ደርብ ኣድሕድ 26እብ24፡ ክምሰልሁመ 15እብ11 ሰበት ቀልበው፡ በቃዐቶም ለኣርኣው እተን ትልህያታት ዐለየ።

ሰንበት-ዐባይ እቲ ገብአ ጅግራታት እሰልፍ ፍረቕ ሳልሳይ ዲቪዝዮን ውላድ ዲያእ ምስል ደምቤሰምበል ባጽሖም ምንመ ዐለ፡ እቲ ወክዶም ሰበት ኢሐድረው እብ ፎርፋይት 2-0 ትቀለበው።

እቲ ትልህየ ካልኣይ ዲቪዝዮን ፈሪቕ ሳሊና ምስል ድያእ እቲ ወደያሀ ትልህየ 2-0 ቀልበያሀን። እቲ ነፍሰ ትልህየ ካልኣይ ዲቪዝዮን ውላድ ዐዲ-ጓዕዳድ ምስል ማይተሰፋ ተልህው። ፈሪቕ ዐዲጓዕዳድ ህዬ 2-0 እት ቀልብ፡ ውላድ ዕዳጋሐሙስመ እብ እለ ለትመሰል ፍገሪት 2እብ0 እንዴ ቀልበው ንቃጦም እቲ ደረጃት ለዓሊት ውቁላሙ ህለው።

ካስ ዓለም 2026፡ እቲ ሸብህ ተማመቱ

ፈሪቕ ኣርጀንቲና

እቲ ጅግራታት ርቦዕ ነሃየት ለትዐደ ፍረቕ እቡ በቃዐት ለቡ ክም ለሐልፍ ለኣከደ ጅግራታት ኮበሪት እግር ካስ ዓለም 2026፡ ሰማን ፈሪቕ ትጃገረው ዲቡ።

ፈረንሰ፡ ሞሮኮ፡ ስፐይን፡ ቤልጁም፡ ኖርወይ፡ ኢንግላንድ፡ ኣርጀንቲና ወስዊዘርላንድ ናይ ርቦዕ ነሃየት ትልህያታተን እንዴ ወደየ፡ እቲ ኣርበዕ ለትደቀበው ፍረቕ ጫርያት ህለየ።

ኣርጀንቲና እግል ስዊዘርላንድ 3-1፡ እንግላንድ እግል ኖርወይ 2-1፡ ስፐይን እግል ቤልጁም 2-1፡ ወፈረንሰ እግል ሞሮኮ 2-0 ክም ቀልበየ፡ ግድም ለፈዳብ ፍረቕ ኣክል-ሕድ ትፈረገ።

ሰበት እሊ፡ እቲ ሸብህ ካቲመ ለትዐደ ፍረቕ ለሀረሚት ሰለስ ድወል ኣሮበ ላተን ፈረንሰ፡ ስፐይን ወኢንግላንድ፡ ምስል ሐቴ ኣርጀንቲና ሜልካይት ለሐልፈ ካስ ዐለም 2022 እቲ ድንኪክ እግል ልእተየ ሓልፋት ህለየ።

ሰበት እሊ፡ ማሌ ምሴት ጀሪደት ጥባዐት ክም ኣቴት፡ ስፐይን ወፈረንሰ ላዝም ሐቴሀን እግል ትሕለፍ ዐለ እለ። ዮም ኣርቦዕመ፡ ኣርጀንቲና ወኢንግላንድ ላሊ እግል ልተልሀያ ቱ። ሐቆ እሊ እቲ ካስ ለልተልሀየ ወእግል 3ይት ደረጃት ለልትጃገር ፍረቕ እንዴ ትሌለ፡ ካስ ዓለም ሰነት ዮም ዓመት ለኣከትም ሀለ። ፍገሪት ካስ ህዬ ሕበር እግል ንርኣየ ምንማ ቱ፡ ለበዝሐ ኣዳም "ፈረንሰ ወኣርጀንቲና ምነን ኢረይም" ለልብል ተቅዩም ሀለ እሉ።

ፈሪቕ ኢንግላንድ

ምን እሊ እቲ ካስ ሓልፍ ለሀለ ፍረቕ ለበዝሐ ካስ ለነሰኣት ኣርጀንቲና እት ገብእ፡ ሰለስ ኢነት በሀለት እቲ ሰነት 1978 እግል ኔዘርላንድስ እንዴ ቀልበት፡ እቲ ሰነት 1986 እግል ጀርመን እንዴ ቀልበት፡ ወዲብ ካስ ዓለም 2022 ህዬ፡ እግል ፈረንሰ እንዴ ኣጅገሐት ናሰኣቱ ተ።

ፈረንሳመ እቲ ሰነት 1998 ዲብ ዐደ መትሓድራይቱ ለዐለት ካስ ዐለም እንዴ ትሆገለት ዲብ ትትዐወት እቡ፡ እቲ ሰነት 2018መ ዲብ ሩስየ ለገአ ካስ ናሰኣት ተ።

ዲብ ጅግራታት ካስ ዓለም "ለዘት ካስ ዓለም ላቱ ፈሪቕ ታምም" ለትብል ክናየት ለትትሀየቡ ፈሪቕ ስፐይንመ እቲ ሰነት 2010 ዲብ ግብለት ኣፍሪቀ ለገብኣ ካስ ናስእ ቱ።

ኢንግላንድ ህዬ፡ እቲ ሰነት 1966 ዲብ ዐደ እግለ ናይ በዲር ዱለት ምውዳቅ ጸሓይ ጀርመን እንዴ ኣሸከተት ለካስ ሐቴ ኢነት ጥምጥምቱ ተ።

ሰበት እሊ ካስ ዓለም ዮም ዓመት ምን ክም ትነስኡ፡ ወክድ ለበልሱ እንዴ ገብኣ፡ ናይ ሐቴ ሳምን ወቅት ታርፉ ሀለ። ዮም 19 ጁላይ ህዬ ኣወላይ፡ ካልኣይ ወሳልሳይ ለልትረተብ ፍረቕ ለልትኣ'መር እቱ ትልህያታት እግል ንዕፌ ቱ እበ ካልቅ ወድየ!

ፈሪቕ ፈረንሰ

ፈሪቕ ስፐይን

ምህሮ ወዐቦት ህግየ

ዶ/ር ሳልሕ መሕሙድ

ስያሰት ወሄራር ምህሮ እት መደት እስትዕማር አቶብየ

ካልኣይ ክፋል

እት አወላይ ክፋል ኤረትርየ እት ሐንቴ ንዛም እምብራጦር ሀይሌስላስ ለጸንሐተን 12 ሰነት ስያሰት ምህሮ ናይለ ንዛም ዲብ ኤረትርየ ከፎ ከምሰል ዐለት ሃድጋም ዐልነ። ንዛም ሀይሌስላስ ኤረትርየ እብ ምህሮ እት ደረጀት አቶብየ ወምኑ ወተሐት ክም ተአቀብል ለትወዴ ክምሰል ዐለት ርኤነ። ወክምለ ሐዘየ፡ ፈደሬሽን ልትከየድ እት ሀለ እብ ምህሮ ምን ክለ አቶብየ አወላይት ለዐለት ኤረትርየ፡ ሐቆ 12 ሰነት አዲስ አበበ ወሸወ እንዴ ሐልፈያሀ ዲብ ሳልሳይት ደረጀት ትከሬት። እትሊ ናይ ዮም ካልኣይ ክፋል ህዬ ስያሰት ወሄራር ምህሮ እት መደት ደርግ እግል ንርኤቱ።

ንዛም ሀይሌስላስ እብ ሰበብ ፈሳድ እበ ኦሮ እንክር ወፈሽል ናይለ እት ኤረትርየ ወድዩ ለዐለ ሐርብ እበ ካልእ እንክር እብ ሸዐቡ ወሸዐብ ኤረትርየ ተአበ። እት ረአስ እሊመ ቀለ ወአከይ መንበሮ ሸዐብ ሰኒ ክም ልትአቤ ወደዩ። እብሊ አስባብ እሊ ለዲብ ኤረትርየ ሞት፡ ሐክር ወአሲር ለአበዕነነዩ ዴሽ አቶብየ፡ እብ እንግላብ ዐስከሪ እግል ንዛም ሀይለስላስ በለሰዩ ከሕኩመት ዐስከርየት አሰሰ። እለ ሕኩመት እለ ሕኩመት ደርግ ለትብል ስሜት ሀበው። አስክ ሰነት 1991 ህዬ 17 ሰነት እግል ኤረትርየ ወአቶብየ ሐክመት። እት ወርሕ ማዩ ሰነት 1991 ምን ኤረትርየ እብ ጀብሀት ሸዐብየት እግል ተሕሪር ኤረትርየ ወምን አቶብየ እብ መትሳዳይ ጀብሀት ሸዐብየት እግል ተሕሪር ኤረትርየ ወወያኔ ለትመርሑ ተንዚም ኢህወደግ ለልትበህል እንዴ ትቀለበ ርኢስለ ሕኩመት ለዐለ ኮሎኔል መንግስቱ ሀይሌማርያም አስክ ዚምባብዌ ሀርበ። ኢህወደግ ዲብ አቶብየ ስልጠት ጸብጠ፡ ወኤረትርየ ምን አቶብየ ሕርየተ እንዴ ነስአት ጀብሀት ሸዐብየት ናይ ዶሉ ሕኩመት አሰሰት።

ደርግ ሐቴ ምነ ዲብ እምብራጦር ሀይሌስላስ ቀለቦት ሕክም እግል ሊዴ ለቀሰበዩ አስባብ ቀድየት ኤረትርየ እብ ሰላም እግል ልፍትሐ ሰበት ኢቀድረ፡ እት አርወሐት ወማል አቶብየ ትጀሬ ለዐለት ከሳር ምንመ ዐለት፡ ስልጠት ክም ጸብጠ ላተ ህቱመ እብ ሐርብ ሌጠ እግል ልፍተሐ ቀረረ። እሊ ቀራር እሊ ህዬ፡ አግደ መቶር ናይለ እት ተዐሊም ለልተለየ ስያሰቱ ገብአ።

መደት ደርግ ምህሮ እብ ዕልብ ወበቃዐት እትለ ትደሀረት ደረጀት ለትከረ እተ መደት ተ። እብ ዕልብ ምን እንርኤ፡ ሰነት 1974 ንዛም ሀይሌስላስ እንዴ ወድቀ ደርግ ስልጠት ለጸብጠ እተ ሰነት እት 272 መድረሰት ለደርሶ 124,752 ደረሳይ ለዐለው፡ ሐቆ 4 ሰነት ሌጠ እት ሰነት 1978 ዕልብ ደረሰ እት 49,000 ትከረ። እትለን 4 ሰኔታት ሌጠ ዕልብ መዳርስ እብ 60 ምእታይት ነቅሰ፡ ወዕልብ መደርሲንመ እብ 70 ምእታይት ሀገገ።

ለአግደ ሰበብ ናይ እሊ ሀጎጋይ እሊ፡ እበ ደርግ ሰውረት ኤረትርየ እግል ለአብዴ ወድዩ ለዐለ በዐል-ደሐን ወዐስከሪ ለኢፈንቴ ሸፍ ሸርዑን መዳርስ እብ ጥያራት ወመዳፍዕ ሰበት ነደየ፡ መደርሲን ወደረሰ ሴድየት ሰውረት ኤረትርየ እንቱም እንዴ ትበህለው ሰበት ትሰጀነው ወትቀተለው፡ ሸዐብ እብ ፈርሀት ሐርብ ሰበት ለጅአ ወትሸዐተረ፡ ሸባብ ህዬ አባያሞም ምን ቅርዱ እግል ልንቀሎ መዳርሶም እንዴ ሐድገው አስክ ሰውረት ሰበት ፈግረውቱ። እት ረአስ እሊ ሰውረት እትለ ሐረረቱ ምድር ፋይሕ ወራታት ምህሮ እግል ኢተአግዴ ደርግ እብ ጥያራቱ መዳርስ ለአነድድ ሰበት ዐለ ብዙሕ ምነ እት አራዲ ሕሩር ነብር ለዐለ ሸዐብ አረይ ቅዌት እግል ልግባእ ትቀሰበ።

እት መደት ደርግ፡ ምህሮ እብ ዕልብ ሌጠ ኢኮን ሀገጎ። እብ ደረጀት በቃዐቱመ ምን ትሐት በሕ ትከረ። እሊ ህዬ እብ እማመት ለገብኣቱ። ክሉ ደረሳይ ለኣምር ወኢለኣምር ሐቴ እንዴ ኢጸብጥ ምን ጀፈር ምን ፈስል እት ፈስል ክም ለሐልፍ ገብአ። ሰበቡ ህዬ እበ ሐቴ እንክር ደረሰ ሐቆ ተርፈው እብ ሐሩቀት ሰውረት እግል ልፍገሮ ቀድሮ ለልብል ፍክር ሰበት ዐለ እግሉቱ። እበ ብዕድ እንክር ህዬ ሸዐብ ኤርትርየ ሐቆ ተዐለመ ክም ኢልትሐከም እሉ ሰበት ለአምር ቱ። ወእብሊ በደል ሰውረቶም ለአተርዶ አው እንዴ ተዐለመው ቅብላቱ በጥሮ እት ሰስዒት ወስተይ እንዴ ቶቀው፡ ምን ፈስል እት ፈስል ክም ልትዐደው ወደዮም። እት ደንጎበ 12 ፈስል ክምሰል አትመመው፡ እምበል ሽቅል ዓጥላም ዲብ እንቶም ነብረው።

ሙጅተማዕ 12 ፈስል ለበጽሐው ውላዱ ሴመ እግል ለአውቁ ሰበት ኢቀድረው፡ እት ምህሮ ለዐለት እግሉ ሕሽመት ትበደለት። ምህነት አድረሶት ህዬ ለትቀበበት ምህነት ገብአት። መደርሲን ለዐለ እግሎም ሸረፍ ወሕሽመት ትበለለ። መደርስ እግል ልግባእ ለኢለሐዜ ጂል ህዬ መጽአ።

ተአምሮ ማሚ?

1. ጃምዐት አስመረ Santa Famiglia (ለትቀደሰት ዓይለት) እብለ ትብል ስሜት እት ሰነት 1958 ሚሰዮናት አዋልድ ጥልያን ከስተያሀ።
2. ዲብ ዮም 30-03-1959 ናይ ኤረትርየ ሕኩመት ፈደራልየት እብ ረስሚ ክም ጃምዐት ትከበተተ።
3. ዮም 08-09-1960 ቤት ጎማት ለዓሊት ጃሚዓት ጥልያን እግል ጃምዐት አስመረ ከም ጃምዐት ትከበተተ።
4. ሰነት 1962 ስሜተ ምን Santa Famiglia ዲብ ጃምዐት አስመረ ትበደለት። በደል እብ ህግየ ጥልያን ሌጠ እብ እንግሊዚመ እግል ተአድርስ አንበተት።
5. ሰነት 1967 አቶብየ እግል ጃምዐት አስመረ እብ ረስሚ ከም ጃምዐት ትከበተተ። እምብራጦር ሀይለስላስ ህዬ ናየ ቻንስለር (ጋምያይ) ገብአ።

ሰኣላት ተክተት ከሊማት

1. ፋርሶታት	1. ለኢፈርሀ/ባትክ
3. ክም ንዋይ ለልትዘቤ አዳም	2. ህግየ ቀምየት ትግሬ
5. ግረ/አሰር	3. ምን ዘብጠት ሰይፍ ወኮናት ለትከርዕ
7. ቅብላት ቅብለት	4. ስር/ብርን
9. ሽረክ	5. ሕት-እም
10. ኣላት ቡን ለልትአከብ እተ ሸግዪት	6. ሐቴ ምን ጅንስ ዕጨይ ቀላቅል
	8. ምልእ (ምን ተሐት አስክ ለዐል ጊሶ)
11. ተዐዘረ	9. ሰኒ ጥዑም ጅንስ ፍሬ
12. እብ ከኣሩ ምዩይ	11. ቡን ክም ትሰቴት ለልትለከፍ ክፋለ
14. ውላድ/ዝርየት	12. ምን ጥለግ ለፈግር ስረር
16. ምዕቃቅ	13. እብ አጫብዕ ለልትነሳእ ቅያስ (ገጽ ለል ጊሶ)
17. እብ ሚለል አትጋረመ	15. ወጽእ (ጅንስ ጸልዕ)
18. ለተረደ ክፋል ዕጨት	16. ክዝብ/ሐሰት
21. እግል ነወየ ለትትነፊዕ እበ ከሊመት	17. ሐዋን እሙን
22. ንየት	18. ሰጅን
23. ኖር	20. መዐር ለትሸቄ ሐዋን
24. ሰምረ ብራቁ	22. ለእንከቱብ እቡ
25. ዶል ሰነት ለፈግር ፌሻይ	23. ሐጻ ለትለክፍ እበ ኣለት
27. ቴለል	26. ምን ገጽ ላሊ ለእንበልዐ ወጅበት
29. ሓጥር	27. ቦዛይ
31. ሕብእት/ምስጥርት	28. መቀወት
32. ቅብላት መዲነት	30. ምን ሐቴ ወትሐት ለሀለ ዕልብ
33. ስገ	

ዐቦት ህግየ

ፒጅን ወኪርዮል ለልትበህለ አጅናስ ሀገጊት ሳምዓም ተአምሮ?

ክልኦት ህግየ ለኢለአምሮ ሸዐብ ዶል ልትራከቦ ወእግል ልትፋሀሞ ዶል ልትቀሰቦ ምን ህግየ ክልኤቶም ለትፋገረ ከሊማት ቀሊል እት ለትነፍዖ ልትፋሀሞ። እብ ሑድ ሑድ ንዛም ቀሊል ወከሊማት ሑድ ለበ ህግየ ትትከለቅ። እለ ህግየ እለ ፒጅን ትትበሀል። ዲብ ምግባይ ዘበን ውላድ አሮበ ምን አፍሪቅየ አዳም እብ ሒለት እንዴ ነስአው ዲብ አሜርከ እት ሐርስ ክም አግብር ለአሸቅዎም ዐለው። ፍንጌለ ውላድ አሮበ ወለእብ ግብርኖት ዲብ ሐንቴሆም ሸቁ ለዐለው ውላድ አፍሪቅየ ለልትፋሀሞ እበ ናይ ሕብር ህግየ ኢዐለት። ወእብሊ ለጽዓዲ ከሊማት ምነ ህግየ ውላድ አሮበ እንዴ ለሓብሮ እግለ ውላድ አፍሪቅየ ትእዛዛት ለሀዩቦም ዐለው። ላመ ውላድ አፍሪቅየ ምን ክል አካን ለመጽአው ሰበት ቶም ናይ ሕብር ህግየ አለቦም። ከእብሊ ልቀም ከሊማት እት ልትነፍዖ ፒጅን ለትትበሀል ህግየ ከልቀ። ፒጅን እት ብዕድ ክእነ ለመስል ቴለልመ ትትከለቅ።

ፒጅን ምን ዎሮ ጂል ወልዐል ኢተአተላሌ። ሰለስ በክት ሀለ እግለ። ለበክት ለዎሮ ለክልኦት ሸዐብ ክም ልትራከቦ ለወደ ቴለል ሐቆ ትቀየረ ልትፈናተው። ከዎሮ ከእተ ህግያሁ ለአቀብል። ለበክት ለካልኣይ ህዬ ለዎሮ ሸዐብ ህግየ ናይለ ካልእ ሸዐብ እንዴ ተዐለመ ሰበት ልትሃጌ እበ ለፒጅን ትበዴ። መብዝሑ ዶል ለሸዐብ ለድዒፍ ህግየ ናይለ ድቁብ ሸዐብ ልትዐለም። ለሳልሳይ በክት ህዬ፡ ለክልኦት ሸዐብ ምስል ለአተላሉ። ምናተ ህግየ-ሕድ እግል ልትዐለሞ በክት አለቦም። ከእብሊ ለፒጅን ተአተላሌ። አጀኒት ናይለ ፒጅን ለልትሃጌ ሸዐብ እግለ ፒጅን ሰዋሰዉ ሰኒ እንዴ ወደ እግለ ክም ህግየ ሐዳስ ወንዝምት ልትሃገው። እለ ህግየ ሐዳስ እለ ህዬ ክሪዮል ትትበሀል።

ክሪዮል ከሊማት ምን ህግየ ናይለ ድቁባም ወሰዋሰው ምን ህግየ ናይለ ሐዋንያም እንዴ ነስአት ለትትከለቅ ህግየ ሐዳስ ተ። ምስል ወቅት ህዬ አክል ሕድ ክምሰለ ሀገጊ ለምን ልትከለቅ ብዙሕ ካልእ ትገብእ። ዲብ ላቲን አሜርከ ሀገጊ ክሪዮል ህለየ። ሰረን ምን ህግየ ፈረንሰ ወሀገጊ ውላድ አፍሪቅየ፡ ሰረን ምን እንግሊዚ ወሀገጊ ውላድ አፍሪቅየ፡ ወሰረን ህዬ ምን ህግየ አስባንየ ወሀገጊ ውላድ አፍሪቅየ ለትጠወረየ ተን። ዲብ ኤረትርያመ እት መደት ጥልያን ውላድ ኤረትርየ ምስለ ጥልያን ለልትፋሀሞ እበ ጥልያን ለትመስል ህግየ ፒጅን ክም ዐለት ለሸርሖ ዑለመ ህግየ ህለው።

ሀገጊ ክሪዮል ወፒጅን "ህግየ እብ ከፎ ተአንበተት ወትፈርዐት?" ለልብል ዑለመ ህግየ በሊስ እግል ለርከቦ እግሉ ለፈቱ ሰኣል እግል ልብለስ ሰአየት ህሌት።